

Šiandien ir rytoj

KELIONĖ Į KOSMOSĄ

Kada žmogus pastatė koją ant Mėnulio, o Viking I nusileido ant Marso, mintis praleisti atostogas kosminiame laive nebestebina, atrodo reali ir įvykdoma. Kurjozų kronika jau norodo atsitikimus, kai apsukrūs 'kombinatoriai' pardavinėja iš anksto keliones į Mėnulį, Marsą, ar aplink Žemę. Atsiranda smalsuolių, kurie iš anksto apmoka tas keliones, bijodami, kad vėliau ... neliks bilietų!

Teoretiškai ši svajonė visai realus dalykas - dabar įmanoma, kaip tvirtina Kalifornijos Pasadenos kosminių kelionių institutas, nuskristi į Marsą ir pargrižti. Visai lengva aplankyti Mėnulį. Kaip cigarete surūkyti, lengva skraidyti aplink Žemę 17,000 mylių per valandą greičiu ir stebėti apačioje besikeičiančius kontinentus, kaip kelionių vaizdus televizijos ekrane ...

Kosminių žinių ir kosminių kelionių galimybės dabar neribotos. Tik investicijų bei žmogaus kūno trapumo momentai sulaiko masinį žmonijos egzodą į bekraštinę kosmosą. Jau dabar įmanoma, tvirtina mokslas, išlaikyti žmogaus kūną siauroje patalpoje, be judėjimo ilgesnį laiką. Gyvybės stimulantai kūno audinius atnauja ir neleidžia jiems atrofuoti. Įmanoma turėti keleriems metams maisto atsargas. Oro problema sprendžiama visai lengvai: oras nuolatos atnaujinamas. Iš visų gamtos jėgų, kurias žmogus atrado, pažabojo ir pritaikė savo poreikiams, elektra tapo stebukladare galybe.

Tad tokios yra galimybės žmogui keliauti kosmoso bekraštybėse. Bet kosmosui pažintį žmogus neprivalo baladotis kosminiais laivais. Pakanka robotų. Tokie du dabar nuskrido į Marsą. Tokie skrido ir iki Veneros, siekdami atskleisti tos gražuolės planetos prigimtį. mėnulis išstudijuotas taip smulkiai, kad jo topografija žinoma geriau už Žemės dykumas.

Nauji, drąsūs planai jau mini robotų-laboratorių pasiuntimą į didžiąsą Saulės palydovą Jupiterį. Gal būt netrukus mes matysime televizijos ekrane ir pasakiškus Saturno žiedus, stebimus nuo planetos paviršiaus.

(Nukelta į 2 psl.)

VOKIEČIŲ PAVYZDYS DARBININKŲ ATLYGINIMĄ REGULIUOJANT

Algirdo Nasvyčio pabrėžtas darbininkų sugebėjimas pakelti atlyginimą greičiau už darbo našumą, nėra vien JAV problema. D. Britanija dėl to atsідūrė ant bankroto slenksčio. Mat, kiekviename demokratiname režime darbininkų unijos sudaro didžiausią organizuotos visuomenės dalį, su kuria turi skaitytis kiekviena renkama valdžia. Už tat nenuostabu, kad partijos, kurios artimai bendrauja su unijom, paprastai yra didžiausios, pvz. D. Britanijoje Darbo Partija,

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Vokietijoje ir Skandinavijoje - socialdemokratai. Net JAV-bėse demokratai, kurie džiaugiasi unijų parama, turi keturis kartus daugiau narių negu respublikonai. Už tat pasipriešinimas unijų reikalavimams pakelti atlyginimą visur yra palyginti mažas. Valdžia paprastai lieka neutrali, laikydamasi prielaidos, kad darbininkai nestatys tokių reikalavimų, kurių įmonės negalės priimti. Įmo-

nės tačiau dažnai nusileidžia tikėdamos, kad dėl didesnio atlyginimo galės pakelti savo kainas. Kaip tai paveiks į viso krašto ūkį, tai jau ne jų rūpestis. Unijų vadai iš savo pusės, siekdami didesnio sau atlyginimo ir perrinkimo irgi stengiasi galimai daugiau reikalauti, nepaisydami visuotinių interesų. Rezultate, padėtis turi priartėti prie katastrofos, kad pagaliau būtų griebiamasi reikiamų priemonių.

D. Britanija dabar tą darydama seka V. Vokietijos pa-

VIRŠUJE: Kauno senamiestyje restauruoti Perkūno namai. Tai originalus XVI amž. pastatas pagal flamų ir Dancigo pavyzdžius, priklausęs turtingam pirkliui, kur jis turėjęs butą ir sandėlį. 1643 m. jėzuitai nupirkę įrengė koplyčią, kurioj buvo lietuviškai sakomi pamokslai. Spėjama, kad dėl to ir bus pavadinti Perkūno namais. V. Čiplio nuotr.

vyzdį. Ten jau nuo 1949 metų unijos, kovamos už savo narių gerbūvį, žiūri ir bendrų tautinių interesų. Vokiečiai taip elgtis galėjo dėl trijų priežasčių. Visų pirma jie du kartus per vieną generaciją pergyvenę valios žlugimą, nenori tai patirti trečią kartą. Antrą, jie turi palyginti mažai unijų, jų nėra nė 20, kurios yra susijungusios į federaciją. Trečia, ir gal svarbiausia, darbininkai pagrindinės pramonės įmonėse turi 'Mitbestimmung' teisę, ką galėtumėme versti kaip dalyvavimo administracijoje teisę. Anglies, geležies ir plieno įmonėse darbininkai skiria 50% direktorių tarybos, kas jiems leidžia tikrai žinoti, ar įmonė yra pajėgi pakelti atlyginimą ir kiek. Iš principo ten buvo nusistatyta, kad algos neturėtų būti keliamos daugiau kaip 5.4% į metus. Ir toks įmonių, darbininkų ir valdžios bendravimas privedė prie ūkinio klestėjimo.

(Nukelta į 2 psl.)

Floridoje įvykusio Lietuvos Laisvės Forumo dalyviai, liepos 25 d. svarstę naujus kelius Lietuvos laisvinimo darbe, ir Floridos lietuvių veiklos suderinimo galimybes.

L. Knopfmillerio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Nors, kai šios eilutės pasieks skaitytojus, jau turėtų būti žinomas respublikonų kandidatas į prezidentus, istorijai galima būti konstatuoti, kad pereitos savaitės sensacija buvo New Yorko senatoriaus James Buckley kandidatūra ... į prezidentus. Teoretškai galima buvo prileisti, kad trečiasis kandidatas, pritraukdamas dar neišpaieigojusius delegatus, galėtų neleisti per pirmą balsavimą laimėti nei Fordui, nei Reaganui. Po to konvencija taptų 'open' - atvira, jos dalyviai kandidatu galėtų pasirinkti bent ką.

Pagal 'Harris pool', respublikonai ir nepriklausomieji rinkėjai, jei turėtų balsuoti pereitą savaitę, pasirinktų Fordą 62% prieš 31% už Reaganą, ir 6% buvo neapsisprendę. Reagano populiarumas po Schweikerio savo viceprezidentu, krito bent 5%.

William Simon, Iždo Sekretorius, kalbėdamas respublikonų platformos komitete, skaičiavo, kad demokratų platformos įgyvendinimas turėtų kraštui atsieiti per 200 bilijonų dolerių, t.y. kiekvienas vyras, moteris ir vaikas turėtų sumokėti po 1000 mokesčių kas metai daugiau.

Tuo tarpu Jimmy Carter, kalbėdamas teisininkų konvencijoje, pasižadėjo paimti gerą šluotą Washingtonui iššluoti. Jis turbūt dar nežinojo, kad respublikonai savo konvencijai nupirko 2,000 šluotų, po dolerį kiekvieną, kad taip simbolizuotų savo norą iššluoti Washingtono biurokratiją. Tos šluotos tačiau pasirodė per pavojingos Kansas City gaisrininkų viršininkui. Visų pirma jos padidintų gaisro galimybes, o be to, kilus panikai galėtų prisidėti prie daugelio sužeidimo. Muštynių pavojaus jis nenumatė.

Italijoje krikščionys demokratai sudarė naują vyriausybę, kuri gavo seimo pasitikėjimą tik komunistams nuo balsavimo susilaikius. Savime aišku, kad jie tai ateityje darys ne už dyką. Įdomu, kiek laiko toks bendravimas galės tęstis ir kam jis padės per sekančius rinkimus.

P. Afrikoje juodųjų neramumai iš Johannesburgo priemiesčio Soweto persimetė į kitus miestus. Kaip žinia, akstino jiems davė vyriausybės reikalavimas, kad juodųjų mokyklose būtų dėstoma afrikanų (panašia į olandų) kalba. Juodieji pageidavo anglų kalbos, kuri faktinai Pietų Afrikoje yra plačiau paplitusi. Vyriausybė tam reikalavimui nusileido, tačiau neramumai nesibaigė. Neramumuose dalyvauja tik jaunimas, kuris ta proga stengiasi prisiplėsti. Vyresnioji karta į tą sąjūdį žiūri skeptiškai. Buvo atsitikimų, kad vyresnieji lazdom prasimušė sau kelią į darbovietes per protestantų minias. Policija neprieštarauja vyresniosios kartos apsiginklavimui trumpom, stipriom lazdom, kuri nuo amžių priklausė juodųjų genčių apsiginklavimui. Liko tačiau uždrausti peiliai ir kirviai.

Pradėjus kalbėti apie ginklus ... Valstybės Sekretorius grįžo iš kelionės po Iraną, Afganistaną ir Pakistaną, mahometonų, bet ne arabų kraštus. Iranas perkasi daug JAV ginklų ir Kissingeris su tarė tą biznį varyti toliau.

SLA jubiliejiname seime Chicagoje prez. Povilas Dargis su žmona Gertruda ir kun. A. Stašiu. Už jų matoma Euphrosine Mikužiūtė. V. Noreikos nuotr.

Kelionė į kosmosą...

(Atkelta iš 1 psl.)

Jau sudaryti planai nuleisti tokį robotą ant Saturno palydovo, mėnuliuko Titano.

1986 metais numatoma iškelti į tolimesnį erdvę 'Saulės bures'. Tai bus metalinis aparatas, panašus į atskleistas bures. Saulės spinduliai judins aparatą, suteiks jam amžiną galimybę tiekti žemės laboratorijoms davinį apie kosmoso galaktikas, kometas ir kitus kosmoso prajovus. Šios 'saulės bures' galės nuskristi į asteroidų žiedą, kuris kartu su planetomis sukasi aplink Saulę, tarp Marso ir Jupiterio.

Tačiau šviesos greitis ir elektros energijos plėtos greitis stato žemės mokslininkų genijui tam tikras barikadas. Mūsų robotai arba satelitai jau ima pasiekti tokias tolybes, iš kurių elektros signalai ir šviesa pasiekia Žemę per ilgesnį laiko tarpą. Dabar šviesa nuo Marso tikrai per 17 minučių ateina į Žemę. Iš tolesnių planetų šviesa ir elektros signalai eis dar ilgiau. Tai reiškia, kad mokslininkai sužino apie reiškinį Marse septynio likai minučių praėjus. Elektroniniai teleskopai rodo kosmoso kūnus, nuo kurių šviesa skrieja iki žemės metus ir kitus. Toks atstumas vadinamas šviesmečiais. Esama galaktikų, šviesylių sambūrių, nuo kurių šviesa ateina per milijonus šviesmečių. Tai reiškia, mes matome tas žvaigždes tokias, kokios jos buvo prieš milijoną metų. Kokios jos šiuo metu yra, žemė patirs tik po milijono metų!

Šis reiškinys įrodo, kad žmogus niekada negalės pilnutinai pažinti Visatą. Kad žmogaus genijus yra ribotų galimybių vertybė. Todėl tenka orientuotis į netolimus atstumus, tenkintis realiomis galimybėmis. Ir jeigu jums pasiūlo bilietą į Jupiterį - jūs galite tokį pirkti. Jūs lengvai galite aplankyti Jupiterį ir ten praleisti malonias atostogas: Jungtinėse Valstybėse net keleta vietovių turi didingą Jupiterio pavadinimą. (b)

Tą politiką tačiau kritikuoja senato užsienio reikalų komisijos paramos kitiems kraštams pakomisė. Esą, Iranas gali pirkti viską ir toji prekyba esanti 'out of control'. Kokiai krizei ištikus, JAV galėtų atsidurti situacijoje be pasirinkimo, o 24,000 amerikiečių technikų ir instruktorių tame krašte būtų įkaitais. Iš kitos pusės, jei JAV pačios nenori užimti tą tuštumą kurią paliko subyrėjusi britų imperija, reikia tik džiaugtis, kad to rajono valstybės pačios ginkluojasi amerikiečių ginklais. Pačiose JAV-bėse naftos produkcijai sumažėjus, jos ir ypač Europos kraštai bei Japonija yra priklausomos nuo netrukdomo Artimųjų Rytų naftos tiekimo.

Afganistanas yra sovietų įtakoje ir ten Kissingeris ne daug ką galėjo nuveikti. Pakistanas save laiko JAV draugu, nors kiek nusivylusiu. Jis susitarė su Prancūzija pirkti atominę elektros jėgainę, iš kurios atmatų-plutonijaus galima pasidaryti atominę bombą. Taip padarė Indija, nusipirkusi atominę jėgainę iš Kanados, nors tai buvo uždrausta pirkimo susitarimu. Kissingeris į tą biznį norėtų įtraukti JAV ir tuo būdu gauti didesnės kontrolės teisę. Prancūzija tas pastangas pasipiktinusi atmetė, susitarimo su ja žadėjo laikytis ir Pakistanas.

Kaip matome, šioji Kissingerio kelionė didesnio triukšmo nepadarė. Jis ir nenorėjo padidinti ginčų apie savo politiką respublikonų konvencijoje. Optimistai spekuliuoja, kad tik Fordui laimėjus nominaciją, jis bandys pasiekti naujų laurų, greičiausiai kokiu susitarimu su sovietais, kurie galėtų būti užinteresuoti.

Graikija užaliarmavo savo kariuomenę Turkijai pasiuntus savo laivą (su palyda) ieškoti naftos Egėjaus jūros dugne. Abu kraštai ginčijasi dėl teisės išnaudoti jūros dugno turtus už savo teritorijos ribų. Šis klausimas yra

svarstomas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje ir iškeltas Tarptautiniame Tribuno- le Haagoje. Klausimas labai komplikotas, nes Egėjaus jūra yra prisėta mažų salų, salelių, kurių daugumas priklauso Graikijai.

...

Continental Banko analizu infliacijos sparta visame pramoningame pasaulyje per šių metų pirmą pusmetį buvo mažesnė negu 1975 m. Ji siekė apie 7%. Kainos greičiau kylančios Italijoje, Prancūzijoje ir D. Britanijoje dėl tų kraštų valiutos nuvertinimo, kas pabrangino importą. Sumažėjusios tų kraštų gaminių kainos padeda išlaikyti lėtesnę infliacijos spartą JAV ir Vokietijoje.

Vokiečių pavyzdys...

(Atkelta iš 1 psl.)

Streikų beveik negirdėti. Vokiečių darbininkų našumas yra dvigubai didesnis už italų ir 160% didesnis už anglos.

Britų darbiečių vyriausybė vokiečių santvarka laiko siektinu idealu. Prie jo eidama, ji įkalbėjo unijas ir darbdavius sudaryti 'social cont-

ract' trim metams, per kuriuos nebus didinamas atlyginimas. Per tą laiką ministras pirmininkas Callaghan norėtų privesti prie didesnio darbdavių, unijų ir vyriausybės bendravimo krašto ūkinės problemas sprendžiant.

Kažkas panašaus šiame krašte reikalautų beveik tikros revoliucijos. Čia ne tik darbininkai kovoja su darbdaviais, bet ir prezidentas konstitucijos yra igalintas kovoti su kongresu. Anksčiau tokia visų prieš visus kova igalino progresą. Tačiau dabar, sąlygoms žymiai pasikeitus, reikalingas didesnis 'Mitbestimmung'. Po truputį pradama susiprasti. Štai New Yorko statybos darbininkų unijos sutiko sumažinti savo atlyginimą 25% statant privačius namus. Chicagos mokytojai, kurie sau išsiderėjo didesnį atlyginimą, buvo paleisti dviem savaitėms anksčiau nemokamų atostogų. San Francisco miestas, nepaisant streiko, sėkmingai pasipriešino savo amatininkų reikalavimams. Tai pirmosios kregždės, bet ar jos reikš pavasarį?

OPPORTUNITY
for
REGISTERED L. P. N'S
ALL SHIFTS
72 bed Nursing Home. Good salary
& benefits.
Send resume or call Administrator
ALICEVILLE MANOR
17th St. N. W.
Aliceville, Ala. 35442
205-373-6307 (28-34)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SVEIKAS PROTAS IR AMERIKOS DARBININKAS

Clevelando The Plain Dealer dienraštis rugpiūčio 2 d. savo komentary puslapyje paskelbė jau trečią dr. Algirdo Nasvyčio straipsnį, kurio vertimą čia spausdiname.

Visuotinai žinoma, nors bi joma viešai pripažinti, kad amerikiečiai pajėgia savo atlyginimą padidinti greičiau už darbo našumą. Laisvame ūkyje tas fenomenas pasireiškia nuolat augančiom kaim. Niekas kitas negali sustabdyti tos spiralės, kaip patys amerikiečiai: savo valia arba įstatymo priversti.

Pagrindinė JAV bedarbių nuosimnio padidėjimo priežastis yra neteisingas (t.y. neparemtas ekonominiais faktais) atlyginimo padidinimas tik vienai gyventojų daliai. Tipišką pavyzdį patiekia automobilių pramonės darbininkai. Pagal U.S. News & World Report duomenis, automobilių darbininkas vidutiniškai uždirba \$10 per valandą, t.y. dvigubai daugiau už vidutinį amerikietį. O tai reiškia, kad 1.4 milijono tos pramonės darbininkų gauna 14 milijonų dolerių daugiau metinio atlyginimo, negu toks pats skaičius vidutinių amerikiečių. Pradėtos derybos dėl naujos sutarties tą skirtumą tik dar padidins.

Savaime aišku, kad atlyginimo pakėlimas reikalauja padidinti gaminių kainas. pa didintos automobilių kainos veikia į pareikalavimą ir parduotų automobilių kiekį. Prileidžiant, kad vidutinio automobilio amžius 10 metų, ir turint galvoje sumažėjusį paskutinių dvejų metų pardavimą, galima skaičiuoti, kad per metus šio krašto pareikalavimas turėtų siekti 15 milijonų automobilių. Tai reiškia, kad jei automobilių pramonės darbininkai būtų apmokami maždaug taip pat kaip nepriklausą unijai darbininkai už tokį pat darbą, automobilių produkcija galėtų pasiekti 15 milijonų, t.y. 5 milijonus daugiau negu dabar, kas pareikalautų apie milijoną naujų darbininkų.

O jei įsivaizduosime, kad atlyginimas būtų pakeltas iki 20 dolerių per valandą, kainos taip pakiltų, kad būtų parduodama tik vienas milijonas automobilių, ir 90%

unijos darbininkų netektų darbo.

Tie 14 milijonų dolerių, ekstra sumokamų 1.4 milijonams darbininkų, pakelia jų pirkimo pajėgumą, igalinant juos pirkti daugiau brangesnių gėrybių, kas pakelia jų kainas. Rezultate, mažiau atlyginamų amerikiečių gyvenimo standartas krinta. Atlyginimo padidinimas privilegijuotiems nekenkia turtingiesiems, bet tik mažiau pasiturintiems. Kasdieninių reikmenų isigijimas sudaro tik mažą dalį turtuolių išlaidų, bet neturtinguosius kainų pakėlimas veda į didelę bėdą.

Pajamų suderinimas su infliacija (cost of living escalators) turi būti analizuojama panašiai. Tuo suderinimu naudojasi 20-30 milijonų amerikiečių, įskaitant ir kongreso narius. Neišvengiamas prieš kelis metus dolerio nuvertinimas ir pakilusios energijos kainos, negalė jo neatsiliepti į amerikiečių gyvenimo lygį. Aplamai imant, jis turėjo kiek kristi. Deja, mūsų dauguma skaito pragyvenimo lygį neliečiamą šventove. Tie sekmingi reikalavimai suderinti pajamas su išlaidom prisidėjo prie paskutinių metų infliacijos padidėjimo.

Jei visų dirbančių amerikiečių pajamos būtų padidintos, siekiant išlaikyti pragyvenimo standartą, infliacija nebus sulaukyta. Ji ves prie katastrofos dėl to, kad pragyvenimo lygio negali nusta tyti įsakymu. o jei tik dalis amerikiečių bus infliacijos nepaliečiami, kainų pakilimas sunkia našta užguls tokių suderinimų negaunančius. Dėl to, atlyginimo suderinimas su infliacija iš esmės yra socialiniai bei ūkiškai nepateisinamas ir turėtų būti uždraustas. Juo labiau, kad jis padidina skirtumą tarp privilegijuotų pramonės darbininkų ir likusių gyventojų, kas veda prie bedarbės padidėjimo, krintant parduodamų produktų kiekio pareikalavimui.

Į privilegijuotų eilę, šalia automobilių, gali būti priskaičiuoti ir kiti, ypač statybos darbininkai. Jų atlyginimas dar didesnis, ir už tą jų tarpe didžiausias nuosimnis bedarbių. Vidutinis amerikietis šiandien gali nusipirkti mažesnę namą, negu jo senelis - nepaisant visos technikos pažangos.

Aplamai imant, galima konstatuoti, kad bedarbė ir mūsų ūkio nepasisekimai yra iššaukti pareikalavimo ir pasiūlų principo eliminavimo iš darbo rinkos. Daug pramonės įmonių galėtų būti iš naujo atidarytos, ar jų produkcija padidinta, jei jos galėtų darbininkus samdyti už mažiau, negu unijos reikalauja. Dabar kartais pasitaiko,

kad skirtumas tarp unijos darbininko ir nepriklausomumo siekia \$20,000 i metus. Tas prieštarauja ne tik ūkio dėsniams, bet ir moralei.

Rezultatus mes matome visur. New Yorko miestas eina prie bankroto, mokėdamas sanitarijos darbininkam vidutiniai po \$27,000 i metus. Argi leistina, kad vienas turtingiausių ir didžiausių miestų bnkrutuotų tik dėl vienos priežasties: 100,000 atlyginami dvigubai daugiau negu jie turėtų gauti?

Mūsų pašto tarnyba negaluoja ir yra reikalinga šimtų milijonų dolerių subsidijų irgi dėl tos pačios priežasties. Pašto tarnautojai uždirba dvigubai daugiau negu uždirbtų, jei darbo rinkoje būtų leista pasireikšti konkurencijai.

Laisvas ūkis, kuriame tvarkomasi pagal pareikalavimo ir pasiūlų principą, yra našiausias. Amerikiečių aukštas pragyvenimo standartas yra jų aukštos produkcijos ir ūkinio našumo rezultatas.

Visame pasaulyje valdančios ir įtakingesnės klasės sugeba savo naudai panaudoti didelę dalį visos tautos pajamų. Jas galima būtų apibūdinti kaip valstybės pareigūnus, biznio ir tikybos vadovus, kovojančius su neturtu įstaigų viršininkus, 'socialistinių' kraštų biurokratiją (įskaitant ir kompartijos narius) ir pan. ... jie visi bando išlaikyti tam tikrą tarptautinį standartą. Nuo jų likusios pajamos padalinamos tarp gyventojų daugumos, nustatant jų pragyvneimo lygį. Jei krašto ūkis yra nenašus, jis turi būti žemas.

Amerikiečius 'išnaudoti' bando daug visokių klasių, tačiau visos tautos pajamos yra didelės, už tai Amerika vis dar lieka eilinio žmogaus rojus. Tačiau, jei laiku nekonstatuosime tų destruktivių polinkių ir nesiimsime reikiamų priemonių juos numalšinti, ir šis rojus bus prarastas.

• SANTAROS-ŠVIESOS suvažiavimas Tabor Farm, Sodas, Mich. rugsėjo 9-12 d. pokalbiuose dalyvaus Aušra Jurašienė, J. Kazlas, R. Mišūnas, R. Šilbajoris, K. Girnius, H. Nagys, J. Brodsky, P. Lapė, V. Žilijus, V. Trumpa ir kt.

Rugsėjo 11 d. bus literatūros vakaras: J. Brodsky, Liūnė Sutema, Kostas Ostrauskas, Henrikas Nagys, Marius Katiliškis, Živilė Bilaišytė, Juozas Kėkštas, ir Nerijos Linkevičiūtės ir Bernardo Prapuolenio dainų vakaras.

Suvažiavimo metu vyks ir meno paroda.

• STUDENTŲ S-GA rugsėjo 4 d. Chicagoje Jaunimo Centre rengia jaunimo susipažinimo vakarą ir šokius.

KOKĮ LAIKOTARPI GYVENAM?

Tėvynėje okupantas naiki na gyventojus, žaloja jų gyvenimo būdą, draudžia viską kas nesutinka su Lietuvos pavergėjo nurodyta linija, įsako kas ir kaip turi būti kuriama. Auklėjimo reikšmė kiekviename komunistų partijos suvažiavime L. Brežnevo kalbos užakcentuojama kad mokyklos vaidmuo itin reikšmingas komunistiškai ir ateistiškai auklėjant tarybinį žmogų ir mokytojams tenka itin reikšmingas komunistiškai ir ateistiškai auklėjant tarybinį žmogų ir mokytojam tenka už tai didžiausia atsakomybė (Tiesa, 1976 vasario 28). Mokslas yra pajungtas komunistinei pasaulėžiūrai, o gerai žinome, kad pasaulėžiūra net laisvuose kraštuose ir prie geriausių norų nesugeba išlaikyti objektyvumo, be kurio mokslas nustoja savo galios, kai tuo tarpu komunistiniuose kraštuose pasaulėžiūra sąmoningai verčia mokslą jai paklusti ir be kompromisų tarnauti partijos ideologijai mokslo faktus iškraipant. Di deliu tempu ir visomis priemonėmis vedama rusifikacija ilgą laiką neoficialiai, o dabar jau prievarta nors taikiu būdu įvedama kaip oficialioji kalba.

Lietuvos okupanto ambicijos didelės ir vis kyla naudojant griežtą ir lankstų planą vakariečių ir ypač pavergtų kraštų išeivių pasitikėjimui apgaudinėti. Bet, minint vienų metų sukaktį nuo Helsinkio sutarties pasirašymo, JAV televizijos NBC stotis, kuri dažnai daugiau už kitas rodė pasitikėjimo abipusiam bendradarbiavimui, pareiškė nusivylimą ne vien tuo, kad sovietai nevykdo sutarties punktu, bet net piktaipatys priekaištuoja ir kaltina Ameriką už nesilaikymą susitarimų. Pagal visada teisingus lietuviškų patarlių žodžius ir šiuo atveju sovietų elgesys mūsų nenustebino, nes jei bijai būti puolamas, pats pirma pulk, ką sovietai visuomet ir praktikuoja.

O kaip su mumis išeivijoje? Ar nepasijuntam kartais kaip Vaižgantas 1918 m., jog esame niekai šitame ištisų tautų sukūryje, kad niekam nėra laiko tavimi interesuotis ir rūpintis tavo likimu. Ar tu vietoje nyksi, noksai, ar tėvynės ateičiai čia sėdėdamas krūvą raštų krausi. Ką visa tai nusvers bendroje pa

saulio suirutėje? - rašė jis būdamas užsienyje.

Pažvelgus į mūsų visuomeninę veiklą, į spaudą ir pavienių žmonių nusiteikimus, susidaro išpuodis, jog ne vieną iš mūsų tokios panašios mintys aplanko ir dabar. Skaitytojas pagalvos, ar gi yra tam pagrindo, juk mūsų lietuviškas visuomeninis gyvenimas judrus, organizacijų daug, renginiams trūksta savaitgalių, dienų ir salių, o dažnai trūksta ir publikos.

Tiesa, mes judame, bet kartu toje pasaulio suirutėje pasimetame, prarandam savo principus, kurių vedami savanoriškai pasirinkome tremties kelią, kad galėtume ginti mūsų tautos laisvės principus, kad galėtume laisvuose kraštuose dirbti tai, ko negali lietuviai okupuotoje tėvynėje. Tačiau abejotina ar taip yra. Kadien vis daugiau pasigendama pagarbos asmeniui, kitai organizacijai, spaudai, pagaliau pagarbos laisvės ir teisės principams, nors puikiai pastebim ir kritiško žodžio nevengiam laisvųjų tautų tokiame pat tautinių principų žlugdymui jų pačių rankomis ir protais per daug pasitikėjimo reiškiant sovietų apgaulėms.

Mes ligi šiol per 30 su viršum metų išlaikėme Lietuvos laisvės bylą gyvą, įvairiais būdais ir priemonėmis stengėmės laisvajam pasauliui ir jaunajai kartai atskleisti tikrąjį sovietinio okupanto tikrąjį klastingą veidą, o dabar pradėdam pamišti, kad visų lietuvių idealas - atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir visų organizacijų bei kiekvieno lietuvių pastangos turi būti nukreiptos ta linkme. Tačiau atsiranda jau ir tokių kurie patys praradę principus bando įtikinėti, jog laikas ir mums prisitaikyti prie esamų laike besikeičiančių okupacijos sąlygų tėvynėje, esą pavergėjas praskleidęs lankytojams sunkias užuolaidas, įleidžia daugiau ir laisvės oro. Bet nesigilinant į smulkmenas tokioms klaidingoms mintims atsakymą duoda tik vienas faktas, kad kol Lietuvos vyriausiuoju šeimininku yra ne lietuvis, bet rusas, mes laisvajame pasaulyje tautos išsilaisvinimo pastangų migdytojams, principų laužytojams, turime griežtai priešintis. O tam būtinas dvasios vieningumas. Gali-

me turėti daug organizacijų, galime jose kartu ar atskirai įvairiais klausimais diskutuoti, galime atskirai nuo kitų linksmintis, tai kiekvieno asmens laisvė demokratiniame krašte, bet kada kalbam apie visos lietuvių tautos idealą - jos nepriklausomybės atkūrimą, kada diskutuojam būdus ir priemones to siekti, tai partinius ginčus ar bet kokias pastangas palenkti vienos kurios srovės iniciatyvai bei asmeninėms ambicijoms, privalome išjungti ir to tikslo siekti aukščiausio vieningumo ir tolerancijos dvasioje, jei norime teisingo istorijos sprendimo mūsų egzistencijos laikotarpiui.

E. Čekienė

Melo karas (32)

DIEVŲ SUTEMOS

Britų žurnalistas Antony Cave Brown savo knygos 'Bodyguard of Lies' skyrių apie įvykius po liepos 20 d. pavadino 'Goetterdaemmerung'. Taip vadinasi ketvirta ir paskutinė Wagnerio ciklo 'Nibelungų žiedas' opera. Dievai žūsta ir magiškas žiedas, kurio dėka galima būtų valdyti visą pasaulį, grįžta į Reino dugną.

Iš tikro gyvenimas toli pralenkė Wagnerio fantaziją. Hitleris neturėjo magiško žiedo, kuris atiduotų jam visą pasaulį. Vokiečių generolams tai paaiškėjo pirmiausia. Jei anglo-saksų politikai būtų radę su jais bendrą kalbą, šiandien Europos žemėlapis atrodytų kitaip. Vietoje to, jie laikėsi Rooseveltto paskelbtos 'besąlyginės kapituliacijos' formulės, kuri generolus vertė kariauti iki kartaus galo.

Nepasisekęs liepos 20 d. atentatas vienu smūgiu sunaikino visą 'Juodąjį Orkestrą', anksčiau ar vėliau privedamas prie daugumos to samokslų dalyvių mirties. Tiesa, gen. Frommas ir maršalas Kluge dar turėjo šansą priartinti karo galą, bet tam prieštaravo jų karinis auklėjimas ir priešaika vėliavai bei fuehreriui. Jie sutiktų veikti, jei kas kitas Hitleri nužudytų ir juos pastatytų prieš naują padėtį. Už tat są mokslui nepasisekus, gen. Frommas įsakė sušaudyti savo bendrus, o maršalas Kluge patarė Prancūzijos kariui gubernatoriui generolui Stulpnaegeliui, kuris jau buvo suėmęs SS hierarchiją Prancūzijoje, ją paleisti, o pačiam persirengus civiliai kur nors dingti. Fuehreriui jis pasiuntė sveikinimo telegramą.

Liepos 21 d. tas pats Kluge Hitleriui raportavo:

'Galiu raportuoti, kad frontas, dėka karių ir jų vadų narsumo, dar laiko Tačiau artinasi momentas, kada jis luž ... ir jei priešas prasimuš į atvirą terena ... tvarkingas ir sekminga kova bus neįmanoma.'

Tai nebuvo vienintelė bloga žinia. Turkija nutraukė diplomatinis santykius. Sukilo Rumunija ir po kelių valandų Bulgarija. Pietų Armijų Grupė buvo apsupta Ukrainoje.

Už tat Hitleris, nors dauguma savo generolų laikė išdavikais ir žinojo apie von Kluge ryšį su samokslininkais, to viešai neparodė. Liepos 23 d. jis įsakė paruošti planą eventualiam pasitraukimui iš Prancūzijos. Įdomu, kad tuo laiku sąjungininkai, jei būtų norėję, būtų galėję sunaikinti Hitlerio vyr. būstinę ir jį patį aviacijos bombardavimu, bet to jie net nebandė daryti. Kaip Churchillis sakė, kol Hitleris yra valdžioje, sąjungininkai negali pralaimėti karo. Jo įpėdinis galėtų būti gudrenis.

Hitleris tuo tarpu išpėjo visus savo valdinius: 'Kas kalba apie taiką be pergalės, neteks savo galvos, vistiek kas jis būtų ir kokias pareigas eitu.'

Hitlerio įsakymas ruošti planą pasitraukimui, už kelių valandų buvo žinomas sąjungininkams. Tai paskatino juos pradėti 'Cobros' operaciją. Jos tikslas - pralaužti vokiečių frontą Normandijos pakrašty. Operacija buvo pradėta smarkiu aviacijos bombardavimu. Ne visur ir visados laimingu. Pirmą dieną dėl savo lėktuvų paklaidos 30-ji amerikiečių divizija neteko 156 karių, antrą dieną - 601. Jų tarpe buvo ir generolas Lesley J. McNair, amerikiečių atstovas 'London Controlling Section', kuri vadovavo melo kariui.

Po trumpos pertraukos ofensyva vėl buvo pradėta liepos 26 dieną ir po dviejų dienų vokiečiai neišlaikė. Bet kodėl vokiečiai iš viso dar kariavo, kodėl jie nemetė ginklų ir nepasidavė belaisvėn? Po karo tardomas ir Normandijos vokiečių armijos štabo viršininkas gen. Bodo Zimmermann aiškino:

'Atsakymas buvo labai paprastas ... Tai buvo kautynių dvasinio įtempimo paseka. Mirtinoje kovoje fizinės ir dvasinės jėgos buvo taip įtemptos, kad apie pašalininius dalykus nebuvo laiko pagalvoti. Vaizdžiai tariant, kovojantis karys buvo kitame pasaulyje ... Be to, jie manė, kad dar vienas bandymas pakeisti valdžią (Vokietijoje) prives prie tarpusavio skerdynių. Todėl armija toliau ėjo savo pareigas, nors pasamonėje jautė, kad neišvengiama katastrofa artėjo.'

Kartu reikia atsiminti, kad Prancūzijoje prasidėjęs karas, tą įtempimą dar daugiau padidino. Prancūzų partizanai sušaudydavo ir jiems pasidavusius, nepaisant prie jų priskirtų britų ir amerikiečių ryšininkų įtaigavimo to nedaryti. Vienas iš tokių ryšininkų, vėliau parašytu nuleistas į pietus nuo Paryžiaus buvo William Colby. Taip, tas pats - vėlesnis CIA direktorius.

Anot to gen. Zimmermanno, jei nebūtų to besąlyginio

Putnamo seselių ruoštos Dainavoje mergaičių stovyklos auklėtinės. Kairėje stovyklos vadovė ses. Paulė. Tai jau 20-ji stovykla.

V. Bacevičiaus nuotr.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

METINĖ
DAINAVOS ŠVENTĖ

Rugpiučio 1 d. į Dainavos metinę šventę suplaukė gan gražus žmonių skaičius. Prie vienos pusės Spygliaus ežero net trys eilės stovėjo pastatytų automobilių ir jos visos buvo labai ilgos.

Per radiją buvo skelbta, kad Dainavos šventėje Mišias atnašaus iš Lietuvos at-

kapituliacijos reikalavimo, vokiečiai vienur, kitur jau būtų padėję ginklus. Bet ta politika nebuvo pakeista ir vokiečiai nerado kitos išeities, kaip tik kovoti iki galo.

Sekančiame Nr. Von Kluges mirtis.

vykę dvasiškiai. Dauguma žmonių važiuo norėdami juos pamatyti ir jų atnašaujamose mišiose dalyvauti. Deja, jų ten nebuvo ir net niekas nepaaiškino priežasties.

Mišias už mirusius ir gyvus Dainavos rėmėjus atnašavo kun. Anicetas Tamošaitis, S.J. Mišių metu stovyklaujančios mergaitės akordeonu pritariant Vidui Neverauskui, giedojo.

Po mišių 20-tos mergaičių stovyklos mergaitės atliko šokių ir dainų pyne, į ją įterpamos Amerikos 200 metų sukakčiai atžymėti viena amerikonišką šokį ir sugiedojo Amerikos Himną.

20-tos mergaičių stovyklos vadovybė sudarė: Vadovė - ses. M. Paulė, kapel. -

kun. A. Tamošaitis, mokytojos - Ingrida Bublienė, Julija Ignatavičiūtė, Zita Kripavičiūtė ir Vida Stankienė. Mažųjų globėja - Nijolė Šnapštienė, akordeonistas - Vidas Neverauskas, Sporto vadovas - Rimas Kamantas, sekretorė - Rita Neverauskaitė, ūkvedė - ses. Oliveta, paplūdimio sargas - Aliukas Lelis, gail. sesuo - Cicilija Balsienė. Pagelbininkės: Živilė Idzelytė - seniūnė, Siga Lenkauskaitė, Mirga Bankaitytė ir Renė Motiejūnaitė. Virtuvės personalas: Bronė Mainelienė, Rasa Šukienė, Petronėlė Vaičekauskienė ir Tomas Savickas.

Po programos mergaitės atliko su stovykla atsisveikinimo ceremonijas ir nuleido vėliavas, o svečiai persikėlė į kitą ežero pusę ir čia šventė Dainavos šventę. Jaunimas sportavo, kai kurie mau dėsi. Kiti bandė savo laimę prie turtingo loterijos stalo.

Dalis svečių Dariaus ir Girėno klubo gegužinėje, Šadeikų sodyboje: Tamulionienė, Patalauskienė, Juška, Staškevičius, Balienė, Juškienė ir Čiunka.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Spalio Mergaitė iš geto

ANTANAS JUODVALKIS

Rašytojas Romualdas Spalis-Giedraitis, skaitančiai visuomenei yra gerai žinomas. Pats būdamas nepriklausomos Lietuvos auklėtinis, pasiryžo sukurti to meto lietuvių gyvenimo epą. Naujai pasirodžiusi knyga - Mergaitė Iš Geto - apima vokiečių okupacijos laikotarpį ir paliečia labai skaudžią žydų naikavimo opą.

Aptvarkęs nukentėjusius veikėjus nuo rusų komunistų teroro, įsijungė į priešnacionalistines vokiečių užmačias ir lietuvių naikinimą. Knygoje, galima sakyti, dokumentuotai aprašytas lietuvių tautos sukilimas, džiaugsmas nusikračius rusų komunistinę vergiją ir baimę naujos okupacijos.

Čia vėl atsiranda senieji veikėjai, kurie nepraranda idealizmo ir kovoja už šviesesnę ateitį. Sunkus miesčio- nių gyvenimas, jaučiamas vi sokeriopas nedateklus ir skurdas, išaugina spekuliantus, kurie, be jokių skrupulų lupa nuo žmonių paskutini kailį.

Užėjusi žydų naikinimo banga, iššaukia lietuvių tautos užuojautą ir paskatina pagalbą, nors ir patiems grėsia toks pat likimas. Problema yra gili ir jautri, tad rašytojas ją sprendžia labai atsargiai, kad neužtrauktų žydų neapykantos ir kartu ne-

susilpnintų lietuvių tautos pasipriešinimo okupantui.

Kaip pavyzdį galima paimti Kęstučio Noreišos žmoną Marytę, kurios motiną, vado vaujami vietinio žydėlio, NKVDistai ištrėmė į Sibirą. Kęstutis, sutikęs beviltiškoje padėtyje studijų draugę Chają, priglaudė ją savo namuose, užsitraukdamas žmonos neapykantą. Šis veiksmas vos nesugriauna idiliško šeimos gyvenimo ir, tik karštas Kęstučio tikėjimas išgelbsti. tokių ir panašių epizodų tuo laiku buvo pilna Lietuva.

Vieni gelbėjo ir patys save statė į pavoju, o likę komunisteliai skundė okupantams ir norėjo naujiems valdovams įsiteikti.

Knyga skaitoma lengvai, intriga nepaleidžia iki paskutinio puslapio. 'Mergaitė iš geto' gali prilygti šio epo pirmajai knygai - 'Gatvės berniuko nuotyčiai'. Skaitytojai nekantriai lauks autoriaus pažadėtų dar dviejų knygų.

Vienos kartos istorijos ciklą sudaro šios knygos: 'Gatvės berniuko nuotyčiai' (dvi laidos), 'Ant ribos', 'Alma Mater', 'Rezistencija' ir pastaroji - 'Mergaitė iš geto'.

Išleido Vilties leidykla. Kaina \$5.

V. Kasiulis

KASIULIŲ PARODA CHICAGOJE

Paryžiuje gyvenančių lietuvių dailininkų Vytauto Kasiulio ir Bronės Bonitos Kasiulienės tapybos darbų paroda rengiama Chicagoje, Čiurlionio Meno Galerijos patalpose, 5620 S. Claremont Ave. Paroda atidaroma š.m. rugpiūčio 27 d. ir galės būti lankoma iki rugsėjo 6 dienos.

Parodą tvarkyti į Chicago atvyksta pats Vytautas Kasiulis. Parodą globoja Korpl Neo-Lithuania Chicagoje - pirm. dr. Živilė Modestienė, parodos reikalus veda Valentina Mažeikienė.

Dailininkas Vytautas Kasiulis savo talentu ir kūryba senai jau yra išėjęs į pasaulinio masto menininkus, todėl didesnio supažindinimo nereikalingas. Jis yra eksp-

navęs savo paveikslus daugelyje Europos didžiųjų meno galerijų. Visur jis meno kritikų sutiktas ir vertintas palankiausia prasme.

Nūn rengiama Vytauto Kasiulio paroda jau bus trečioji Chicagoje, tačiau joje jis bus savo kūriniuose naujas, nes jo pastarųjų metų tapyba, dailininko Adomo Varno terminu tariant, turi naują braižą.

Didelė naujovė šioje parodoje bus, greta Vytauto, dalyvaujanti savo kūryba jo žmona. Bronė Kasiulienė i-

Gėles perka

meno pasaulį išsijungė padėdama Vytautui jo kūrybiniam darbe, dirbdama su juo jų turimoje meno galerijoje Paryžiuje. Paraleliai ji mokslinosi prancūzų dailės mokyklose ir prieš keletą metų pradėjo pati tapyti paveikslus. Chicagos parodoje Bronė Kasiulienė pirmą kartą išsineša į viešumą kaip savita dailininkė.

Chicagiškė Vytauto ir Bronės Kasiulių paroda dar yra lietuviams meno mėgėjams paranki tuo, kad ją galės aplankyti ne tik chicagiškiai, bet ir kitų gyvenviečių lietuviai, atkile į Chicago, tautinių šokių šventėn.

(mv)

GINTARAS NEIMANAS — REGISTRUOTAS ARCHITEKTAS

Jurgio ilankoje Kanadoje (Georgian Bay) vasaros metu lengva susitikti stovyklaujančių lietuvių. Šias salas mėgsta ne tik Kanadoje, bet ir JAV gyvenantieji lietuviai. Tad nenuostabu, kad jų tarpe stovyklauja gražūs būrys Dirvos skaitytojų - elvelandiečių. Praėjusį savaitgalį jų tarpe matėsi Jūratė ir Gintaras Neimanai. Gintaras tą savaitgalį savo architektūrinius gabumus mikliai naudojo laivų prieplaukos

statyboje. Jo uošvis, kaip ir daugelis ten pastoviau isikūrusių lietuvių turi ne tik vasarnamį, bet ir laivą. Be laivo Georgian Bay yra blogiau negu Clevelande be automobilio - pėsčias net duonos nenusipirksi.

Tą vakarą prie blėstančio laužo ir po nutilusių lietuviškų dainų dar ilgai dalinomės įspūdžiais ir grožėjomės gamtos architektūriniais paminklais - uolų iškyšulius (Nukelta į 6 psl.)

DIRVA

P. O. Box 03206

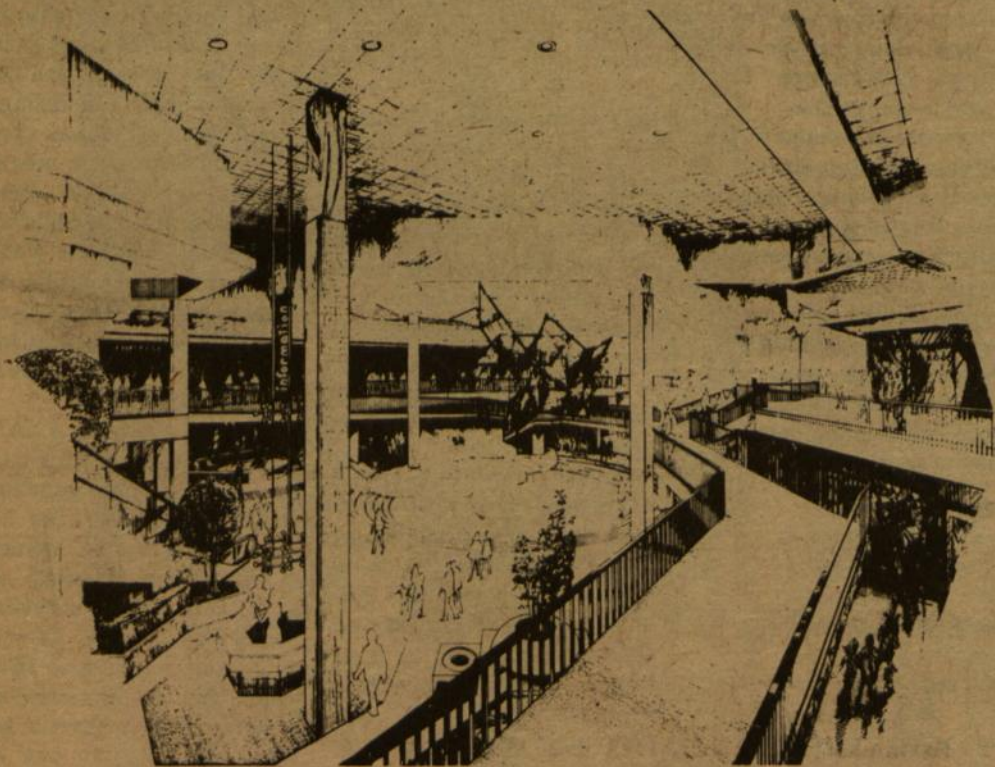
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau man atsiųsti šias knygas:

- ☐ Vyt. Alantas. ROMAS KALANTA.
Gyvieji Deglai Nemuno slėnyje.\$3.00
- ☐ R. Spalis. MERGAITĖ IŠ GETO.
Romanas\$5.00

Pavardė ir vardas

Adresas

Praeitą antradienį Clevelande buvo atidaryta didžiausias pasaulyje prekybos centras Randall Park Mall, apimęs 2.2 milijono kv. pėdų pastatų ir kainavęs 175 milijonus dolerių. 5000 kviestiems svečiams buvo aprodytos patalpos kuriose įsikūrė Clevelando žymieji prekybos centrai, kaip May, Higbees, Sears, JC Penney, Joseph Horn ir kt. Svečiai buvo vaišinami šampanu, užkandžiais ir linksminami Tommy Dorsey orkestro. Atidarymo iškilmėse dalyvavo ir kino aktorė Dina Merrill. Šio prekybos centro savininkas yra Edward J. DeBartalo, kuriam priklauso ir eilė mažesnių prekybos centrų, kaip Richmond Mall, Great lakes Mall ir kt.

Arch. Gintaras Neimanas

Architektas Gintaras Neimanas

(Atkelta iš 5 psl.)

gaubiančiais paslaptiniais šešėliais.

Turėjau progos arčiau pažinti Gintarą Neimaną, kuris šiomis dienomis sėkmingai išlaikė valstybinius egzaminus ir gavo registruoto architekto teises savystoviai versitis architektūrinėje profesijoje. Kaip žinote, architektai, inžinieriai, kaip ir gydytojai ar advokatai, mokslus baigę ir įsigiję diplomus, dar turi išlaikyti valstybinius egzaminus, kad galėtų savystoviai dirbti profesiniame darbe.

Mums yra ypatingai malonu pasveikinti Gintarą Neimaną NCARB diplomo gavimo proga ne vien tik kaip pilnaties lietuvių architektūros profesijoje, bet ir kaip nuosirdų bei darbštų jaunosios kartos atstovą, aktyviai besireiškiantį lietuviškame gyvenime.

Gintaras lankė šv. Jurgio mokyklą ir East High gimnaziją baigė su National Honor Society atžymėjimu. Po to jis gavo B.Sc. diplomą Western Reserve Universitete architektūros fakultete. Mokykloje jis buvo skautų ir universitete - skautų akademikų korporacijos eilėse. Tuo metu aktyviai dirbo su jaunesniaisiais skautais - vilkiukais. Priklausė Žaibo sporto klubui.

Giliausią visuomenio - kultūrinio darbo vagą Gintaras Neimanas išvarė Grandinėleje. Tenai jis aktyviai dalyvauja nuo 1957 metų. Jis yra vienas iš geriausių Grandinės šokėjų, per paskutinį jos koncertą Clevelande vadovavo Liudo Sagio apdovanojimo aukso žymeniui už dvidešimt metų auką lietuviškam tautiniui šokiui. Gintaras ne tik pats šoka, bet ir kitus šio tautinio meno uoliai moko. Per tuos dvidešimt metų jam teko aktyviai dalyvauti penkiose Tautinių šokių šventėse ir su Grandinėle apkelti ne tik visą šiaurės ir Pietų Ameriką, bet ir Europą.

O Grandinėlei šokėjų netrūksta. Jie ilgus metus noriai pakelia drausmę ir sunkų darbą. Gintaro Neimano nuomone tą jie daro dėl to, kad čia jaunimas aktyviai džiaugiasi savo darbo vaisius - gausius pasirodymus koncertuose. Antra, jie čia atpažįsta ir susiranda save, kaip neatskiriama padarą lietuviškos kultūros. Tas jiems geriau padeda išlikti daugiakultūrinėje Amerikos aplinkoje. Linkėtina, kad Sagiai, Neimani ir kiti šią progą jaunimui teiks ir toliau.

Pažymėtina, kad ir Gintaro žmona Jūratė, šalia mokytojavimo Toronte, aktyviai dirbo jaunimo tarpe organizuojant antrąjį Jaunimo Kongresą ir buvo Toronto LB apylinkės valdyboje. Tikime, kad ji drauge su Gintaru lietuviškos veiklos nepamirš.

Antanas Butkus

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

LOS ANGELES SKAUTŲ JUBILIEJINIAI METAI

Los Angeles ir apylinkių skautai ir skautės turi atskirus tuntus. Skaučių tuntas pavadintas Palanga, o skautų - Kalniškių vardu. Tuntai sudaro Liet. Skautų sąjungos Ramiojo Vandenyno Rajoną.

Suėjo 25 metai, kai Los Angeles mieste pradėjo veikti lietuviai skautai. Buvo konkursas sukurti ženkliui, arba emblemai, kurį laimėjo Indrės Leškytės projektas. Ženkliui skydo formos, yra Vyčio kryžius iš šalių skaučių ir skautų ženkleliai ir įrašas nusakęs, jog 1976 m. yra Ramiojo Vandenyno Rajono 25 m. jubiliejus.

Šiuo ženkliu puošiasi stovyklaujantieji skautai. Ženklielis yra tautinių spalvų, me

ŠAULIŲ KULTŪRINĖ SAVAITĖ

JONAS ŠVOBA

Lietuvos šaulių Sąjunga Tremtyje kiekvienais metais rengia kultūrinę savaitę. Šiais metais tokią savaitę rengė Naujosios Anglijos šaulių rinktinė, vadovaujama inž. Juozo Stašaičio iš Bostono, Kennebunkporte, Mainė, Tėvų Pranciškonų sodyboje, liepos 3-10 d.d.

Sekmadienį, liepos 4 d., iš ryto visi šauliai ir šaulės organizuoti dalyvavo vėliavų pakėlime. 10:30 val. salėje įvyko kultūrinės savaitės atidarymo iškilmingas posėdis. Atidarymo žodį tarė stovyklos vadovas inž. J. Stašaitis. Į garbės prezidiumą pakvieta vienuolyno viršininką Tėvą Leonardą Andriekų, inž. Alfą Šukį - LŠST vicepirm., buvusį LŠST pirmininką

džiagoje išspausdintas ir klijuojamas stovyklaujančiųjų skautų-čių užsiėmimų uniformoje, kuriai parinkta spalvota palaidinukė (amerikoniškieji 'T-shirts').

Stovyklavimą pradėjo liepos 17 d. mažieji - paukštytės ir vilkiukai, viso 51. Vadovavo ir juos skautybės lavino vyresnieji: Gidas Radvenis su pavaduotojais - Vytautis Kokliu, Tomu Balčiu ir Saulium Vizgirdu.

Paukštyčių viršininkė buvo Birutė Dabšienė, jos pavaduotojos: Vaida Butkytė, Ilo na Bužėnaitė ir Vilija Butkytė. Darbelių mokytojos buvo Giedrė Venckienė ir Rima Baipšienė.

Stovyklos viršininku buvo Algis Šėkas, šeimininkė Sigutė Abelkienė, ūkio vedėjas Antanas Kiškis, gailėstinųjų seserų pareigose - Aldo na Venckienė ir Danutė Janutienė. Šeimininkės padėjėja Ina Petokienė, o stovyklos išdė tvarkė Giedrė Petraitienė. Į stovyklą buvo atvežta vaikų iš San Francisco apylinkės, tai Darius ir Brigita Navickaitės, Daina ir Viltis Janutaitės.

Vyresnieji skautai ir skautės stovyklavimą pradėjo liepos 31 d. ir baigs rugpiūčio 17 d. Rugpiūčio 7 ir 8 d. savaitgalis skirtas skautų jubiliejaus paminėjimo programai. Stovyklaujama San Bernardino apskrityje kalnuose, už Big Bear ežero, kur lietuviai skautai yra nusipirkę vienuolikos akru pušyną ir įsirengę stovyklą. (kj)

Los Angeles skautų jubiliejinio ženklio konkursą laimėjęs Indrės Leškytės brėžinys.

garbės šaulį Vincą Tamošiūną, iš tolimosios Kalifornijos atvykusį Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopos pirm. Kazimierą Karužą, Kanados šaulių rinktinės atstovę Adolfina Petraitienę, Romo Kalanto kuopos St. Peterburg, Fla. atstovę Emiliją Grušniene, spaudos atstovais - Kazimietą Bačkauską ir Joną Švobą. Stalas gražiai dekoruotas tautiniais motyvais, JAV, Kanados ir Lietuvos vėliavėlėmis ir trimis žvakėmis. Pagerbiamos įnešamos JAV, Lietuvos ir šaulių kuopų vėliavos. Pirmąją žvakę užžvėrusius, prieš nukankintus ir mirusius šaulius uždega S-gos vicepirm. A. Šukys, antrąją - už lietuvių Sibiro kankinius - Sibiro kalinė Elena Juciūtė, trečiąją - už Lietuvos laisvę žuvusius partizanus - jaunoji šaulė Julija Grauslytė. Inokaciją paskaitė Tėvas Leonardas Andriekus, raštu sveikino LŠST pirm. K. Milkovaitis, žodžiu - S-gos vicepirm. A. Šukys, V. Tamošiūnas, A. Petraitienė, K. Karuža, E. Grušniene, A. Šetikas ir E. Gorodickienė.

Po posėdžio visi šauliai ir šaulės su vėliavomis nužygavo pamaldų į vienuolyno koplyčią. Koncelebracinės mišias laikė 7 kunigai. Pamokslą sakė Tėvas L. Andriekus, paminėdamas JAV 200 metų sukaktį. Tą pačią dieną 2 val. p.p. paminėta JAV 200 metų sukaktis, 4 val. - šaulės Juciūtės paroda iš Sibiro, 8 val. šaulių koncertas, kurį atliko Broktono šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio. Po to susipažinimo ir šokių vakaras.

Pirmadienį buvo E. Juciūtės paskaita iš Sibiro gyvenimo, antradienį - Romo Kalantos paminėjimas ir V. Alanto knygos 'Romas Kalanta' suiktuvės. Minėjimą atidarė pir. inž. J. Stašaitis. Pravedė V. Tamošiūnas. Kalantos žvakę uždegė jauna šaulė Danutė Grauslytė. Paskaitą apie Kalantą skaitė J. Švoba o eilėraščius iš V. Alanto knygos padėklavo šaulės J. Šaulienė ir J. Grauslytė. Meninę dalį atliko partizanų dainomis J. Grauslytė ir jos brolis Ričardas. Po pietų vyko Birutės Šakelienės darbų paroda.

Nuo pirmųjų dienų pradedo šaudymo ir kitų sporto šakų varžybos, kurių daugumai vadovavo J. Šaulienė. Trečiadienį, liepos 7, iš ryto buvo inž. J. Stašaičio paskaita 'Atominis karas ir apsauga'. Vakare - suorganizuotas smagus vėžių pobūvis su dainomis, kuriame įdomiai pasirodė Grauslių trio. Ketvirtadienį - šaulių moterų pasitarimas ir S-gos vicepirm. inž. A. Šukio pokalbis. Tą pačią dieną 11 val. - šaulio Kazio Čėsnos paskaita iš šaulių istorijos, o vakare 8 val. - šaulio dr. Dovydaičio paskaita sveikatos klausimais.

mais. Penktadienį, liepos 9, iš ryto Tėvo Leonardo Andriekaus paskaita 'Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo 50 metų sukaktis'. Ta proga buvo taip pat supažindinta su šiais metais išėjusia jo poezijos knyga 'Už vasaros vartų'.

Penktadienio vakare, buvusios šv. Antano gimnazijos salėje, kurioje vyko visos paskaitos, posėdžiai, paminėjimai ir parodos, suorganizuotas atsisveikinimo laužas, kurį atidarė stovyklos vadovas. 'Laužą uždegė S-gos vicepirm. A. Šukys, vadovavo Gedminas ir Gorodickienė. Laužas praėjo nuotaikingai su dainomis, pasakojimais, deklamacijomis. Pasakotojais bei deklamatoriais pasirodė E. Juciūtė, V. Tamošiūnas, Tėvas Rafaelis, J. Stašaitis, Šetikas ir kiti. Atskirai dainomis - Grauslių trio ir kvartetas, šaulė Kanopienė - solo.

Šeštadienį, liepos 10, baigiamasis posėdis, atsisveikinimai, padėkos, sporto varžybas laimėjusiems atžymėjimų išdalinimas. Stovykla uždaryta vėliavų nuleidimu.

Arti 60 dalyvių buvo užsiregistravę visam laikui, daugiau buvo atvažiuojančių trumpesniam laikui. Daugiausia dalyvavo vietinės rinktinės šaulių, kažin kodėl patinęjo Chicago, Torontas, Montrealis ir Clevelandas, nors tose vietovėse yra aktyvios kuopos bei rinktinės.

OMAHA

ALT S-gos Omahos Skyrius, įkurtas 1958m., tebėra aktyvus ir veiklus. Šeši šio skyriaus nariai - a.a. Jonas Česna, Antanas Kavaliauskas, Stasys Misiūnas, Jonas Povilaitis, Jonas Šarka ir Vytautas Sederavičius - keletrių metų bėgyje išsiskyrę iš gyvųjų tarpo, bet praretėjusias gretas papildė nauji nariai.

Sveikintina, kad į organizacinį veikimą įsitraukia jau šiame krašte užaugę jauni žmonės. Vienas tokių yra Stasys Petrulis, jr. - energingas ir mokas dirbti jaunas vyras.

Paskutiniaisiais metais skyriaus valdybose dirbo: Juozas Agurkis, Apolinaras Daukintis, Romanas Drukteinis, Stasys Petrulis sr., Antanas Šalkauskas, Vincas Šarka. Metines gegužines rengiant, virtuvėje jiems tal kininkauja žmonos.

Šm. rugpiūčio 1 d. ALT S-gos Omahos skyrius turėjo savo metinę gegužinę. Oras pasitaikė gražus ir į gegužinę atsilankė nemažai svečių, tuomi papildydami kasą. O to pinigų juk visiem reikia - reikalingas jis centrui, parapijai, Vasario 16-tos gimnazijai, na ir vietiniame veikime. Be to, skyrius turi tradiciją, susirgus bet kuriam skyriaus nariui, ligonį lankyti ir jį prisiminti simboline dovanėle.

(vs)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Montrealio Olimpiada

ANTANAS LAUKAITIS

Šiandien, nutilus paskutiniosios trumpetės garsams, kurie palydėjo baltosios olimpinės vėliavos su penkiais mėlynos, geltonos, juodos, žalios ir raudonos spalvos ralais, vaizduojančios visus pasaulio kontinentus, nuleidimą ir olimpinės ugnies užgesinimą, nesinori dar tikėti, kad štai jau ir ši XXI olimpiada yra pasibaigusi. Ypatinai gražus ir išpūdingas uždarymas, susimaišiusių sportininkų paskutinė eisena stadione ir labai gražus 300 indėnų pasirodymas su visomis kitomis uždarymo iškilėmis, kurias stebėjo tur būt viso pasaulio sporto entuziasai, pabaigė Montrealio olimpiadą, perleidžiant sekančios rengimą Maskvai. Užtruks keletas, o gal ir keliolika dienų, kol pats Montrealis, olimpiniai dalyviai ir nemažiau aktyvūs žiūrovai ir svečiai atsigaus nuo šio buvusio olimpinio įtempimo. Olimpičio kaimelio sargai, policija, kareiviai privalo tikrų atostogų dabar. Tikrai puiku, kad olimpinio pakilusio jausmo niekas nesudrumstė. Tačiau Montrealio policijos nemandagumą, grubijoniškumą ir žiaurumą ant savo kailio pajuto ne vienas. Skundėsi jais korespondentai, skundėsi jais sportininkai bei svečiai, galėčiau nusiskusti ir aš nes pasaulyje dar tokių storių ir nemandagių policininkų aš nesu niekur kitur matęs. Ir manau, kad jie Montrealio olimpiadai garbės tai tikrai neatnešė.

Pasibaigus šiai olimpiadai, iškilo daug įvairiausių svarstytinų ateities reikalų, pasaulinės parengimų kainos, politiniai boikotavimai ir pasireiškęs profesionalizmas su-

kelia daug abejonių dėl olimpiados ateities. Jau dabar pasigirsta balsų, kad ateities olimpiados turėtų visą laiką būti toje pačioje vietovėje ir tai turėtų būti - Graikija. Finansinės olimpiadų išlaidos turėtų būti padengta visų dalyvaujančių valstybių. Ateityje turėtų būti sumažinta labai griežta, vakariečiams priimtina, profesionalizmo riba, nes beveik visi rytų Europos komunistinių kraštų sportininkai yra profesionalai, iš sporto gyveną ir

gauną išskirtinas pajamas.

Nežiūrint kaip bus išspręsta olimpiadų ateitis, sekančioji olimpiada įvyks Maskvoje. Kelias dienas prieš olimpiados pabaigą, jaunam sovietų sportininkui paprašius pabėgėlio teisės pas Kanados vyriausybę ir jas jam gavus, buvo pakilęs didelis triukšmas, su didžiausiais grąšinimais, pasitraukimu iš uždarymo iškilmių ir neleidimu kanadiečiams sportininkams dalyvauti Maskvoje. Turėjo net Kanados užsienių reikalų ministeris per TV kalbėti. Jam griežtai atmetus sovietų reikalavimus ir grąšinimus, ir pabėgėliui Nemtsanov pareiškus, kad jis tvirtai apsisprendė likti vakaruose, visas reikalas ap-

Regina Armonaitė, kanados tinklinio komandos žaidėja R. Gaškos nuotr.

rimo, grąšinimai pasibaigė, uždarymas įvyko kuo puikiausiai ir po to dar keturi rumunai pasiprašė, kad ir jiems būtų leista pasilikti čia. Vienu laiku net ir garsusis trumpų distancijų bėgikas ukrainietis V. Borzov buvo dingęs, tačiau vėliau jis atsirado ir dalyvavo paskutinėje sportinėse varžybose. Pagal vakarų laikraštinių pasisakymus, kaip ten bus, kaip nebus Maskvoje, bet tik vienas dalykas yra garantuotas, kad jokių politinių pabėgėlių Maskvoje tikrai nebus ir pasilikimo ten nieks neprašys.

Be labai didelių protestų ir paskirų ukrainiečių pasirodymų, sužginant net ir sovietų vėliavą, labai didelį vaidmenį, duodant ne vien tik sportines žinias, bet ir politinius nutikimus olimpiadoje, suvaidino 'Radio Free Europe'. Nors ir po kietų sovietų protestų, ši radio stotis, duodanti savo žinias iš Muencheno, gavo oficialų leidimą, kaip ir kitos radio stotys, duoti olimpinis pranešimus į Rytų Europą, paskiromis šių kraštų kalbo-

Vida Adomonytė, olimpinė hostesė, daug padėjusi A. Laukaičiui, gaunant bilietus.

mis. Labai įdomu, ar panašus leidimas bus gautas ir Maskvos olimpiadoje?

Montrealio olimpiadoje ypatingą vaidmenį suvaidino televizijos viską matančioji akis. Daug gana neaiškių tei sėjams klausimų buvo ten išspręsta televizijos pagalba, atšaukiant net paskirus, anksčiau paskelbtus sprendimus. Gi pagrindiniame stadione milžiniškas, 60 x 40 pėdų televizijos ekranas rodė kitur, ir čia pat vietoje esančius, sportinius pasireiškimus. Šiuo naujuoju dalyku ypatingai yra patenkinti bėgikai, kuriems bebėgant joks treneris, vadovas ir net žiūrovai negali duoti jokių patarimų, tačiau bėgikai, matydami šioje milžiniškoje televizijoje save bėgant, gali pastebėti kiek toli yra jų sekantis varžovas. Be televizijos, įvairiausi elektroniniai prietaisai labai padėjo duoti kuo greitesnius nuotolio ir laiko apskaičiavimus.

Nors ir yra visokiausių pasiūlymų dėl ateities olimpiadų, tačiau čia manoma, kad visgi po Masvos olimpiada įvyks Teherane, Irano valstybėje. Irano šachas, kuris pats dalyvavo Montrealyje, yra ypatingai užsidegęs 1984-ųjų metų olimpiadą turėti savame krašte. Suprasdamas sporto reikšmę, jis yra jau sportui išleidęs virš 200 mil. dolerių ir, jeigu tik bus leista olimpiadą Teheranui, jis iš savo asmeninių fondų jai paskirs bilioną dolerių. Jau dabar jie turi pagrindinį stadioną, talpinantį 100,000 žiūrovų ir, atrodo, kai visi kraštai yra susirūpinę finansinėmis išlaidomis, Irano šachui tai yra visai ne problema.

Montrealio olimpiadoje, gal būt didžiausią staigmeną padarė Rytų Vokietijos sportininkai, pralenkdami amerikiečius, gaunant olimpinį medalių skaičių. Po Sov. Sąjungos, gavusios 47 aukso medalius ir surinkusios 787 taškus, rytų vokiečiai gavo 40 medalių su 638 tšk., pa-

likdami amerikiečius su 34 aukso medaliais ir 608 tšk. Dauguma pasaulio sporto mėgėjų klausia savęs, kas yra su rytų vokiečiais, kad jie, turėdami tik 17 mil. gyventojų, pralenkė amerikiečius?

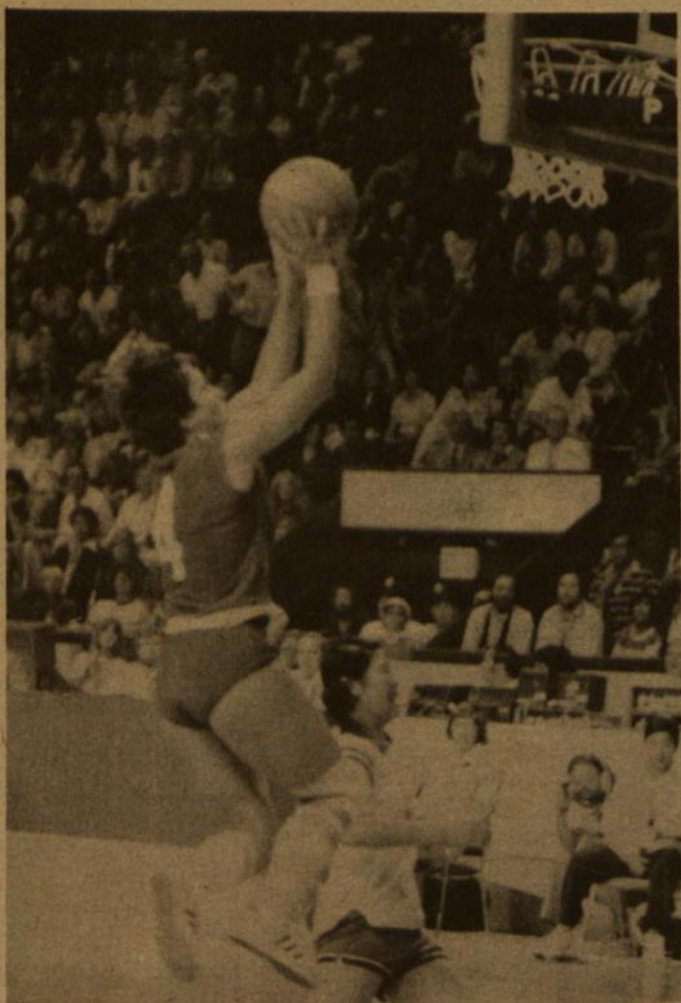
Sportas, kaip pareiškė jų vadovas dr. H.Roder, yra labai svarbus R. Vokietijoje, ir kiekvienas šeštas suaugęs kiekvienas trečias subrendęs, ir kiekvienas antras vaikas yra įsijungęs į sportą, ne skaitant kad šiame mažame krašte yra virš 8000 sporto klubų ir sportininkai turi didelę valstybinę paramą. O gal, kaip pareiškė vienas sporto žurnalistas, Rytų Vokietijos jaunimas, neturėdamas Vakarų Europos jaunimo laisvių ir neturėjimo įdomesnių dalykų, visą energiją meta į sportą ir laimi medalius. Įdomu kas geriau?

LIETUVIŠKI NUTIKIMAI MONTREALYJE

Paskutinėje lengvosios atletikos dienoje, lietui pilant be jokio sustojimo, teko stebėti įdomius finalus, kuriuose ir Amerikos lietuvis J. Jankūnis dalyvavo. Pradžiai graži ir mūsų lieknasis, gražios sudėties lietuvis, nors gimęs ir Amerikoje, bet nesigėdinas ant savo sportinio treningo nešioti lietuviškąją Vytį, daro puikius šuolius. Tačiau, kartelei lipant į viršų, neįprastas šlapias išbėgėjimo takas, lygiai jam, lygiai ir pasaulyje geriausią į aukštį šokimo techniką turinčiam jo kolegai amerikiečiui D. Stones, neleidžia jos nugalėti ir pirmasias dvi vietas laimi lenkas Wszola ir kanadietis Joy pastarajam stadione sukeliant triumfališkas ovacijas. Gaila mūsų Jankūnio, tačiau jis turi dar puikią ateitį prieš savo akis.

Stebint mūsų visus lietuvių dalyvavusius šioje olim-

(Nukelta į 8 psl.)

A. Rupšienė meta į japonų krepšį.

R. Gaškos nuotr.

Montrealio Olimpiada

(Atkelta iš 7 psl.)

piadoje, nežiūrint ar tai jie buvo iš Lietuvos, Australijos, Amerikos ar Kanados, iš vienos pusės jutau kažkokį liūdesį, gailėdamasis, kad mūsų sportininkai negali dalyvauti ir atstovauti tą mūsų visiems taip mielą ir artimą kraštą - Lietuvą. Prisimena man vieno aukšto, Lietuvoje esančio mokslo žmogaus man pasakyti ten žodžiai, kad Lietuvoj lietuvių pagrindinė pareiga yra išlikti savo kalbą, kultūrą, meną ir Lietuvoje būti lietuviams, kai užsienio lietuvių šventa pareiga, be savo vaikų lietuviško auklėjimo, yra parodyti, kad dar tokia Lietuva yra, kur ji yra ir ką jos vaikai gali nuveikti. Ir ar ne geriausia proga pasauliui išgirsti apie Lietuvą yra olimpiniai žaidimai, sportas ir pan., kada iš dalyvavusių Lietuvos sportininkų, nesvarbu, kad ir Sov. S-gos rinktinėje (mes to pakeisti negalime), iš aštuonių dalyvių septyni gavo olimpinis medalius, kai Australijos rinktinės krepšininkas ir anglosaksams keista Palubinsko pavardė visose krepšinio aikštėse, žaidžiant Australijai, buvo tūkstančius kartų minima ir jam sukeliamos ovacijos, nes be jo Australijos krepšininkai būdavo tikrai silpnoki ir tik per trenerio kvailumą, pakeitus ne laiku Palubinską, australai pralaimėjo Italijai, kas juos pasaulyje nukėlė iš 5-6 vietos į 7-tą. Gi pats Palubinskas ir šioje, kaip kad ir Muenchene, buvo vienas iš geriausių olimpiados taškų medžiotojų. Smagu buvo stebėti ir kanadietę lietuvaite R. Armonaitę, narsiai kovojant šeiminkinių tinklinio rinktinėje.

Mes turime džiaugtis ir didžiutis savaisiais sportininkais lietuviams, nes čia, olimpiados metu, nežiūrint esančios politinės padėties skirtu mo Lietuvoje ir Vakaruose, šie visi lietuviai jautėsi esą lietuviai ir didžiavosi esą tokie. Stebint krepšinio rugty nes Sov. S-gos su Jugoslavija, kai pastariesiems laimėjus jie papuolė į finalus, vienas Lietuvos sporto darbuotojas man tiesiog su pagieža pareiškė: 'Ir gerai jiems, nes jeigu būtų atvežę mūsų Paulauską, kuris ir dabar žaidžia labai gerai, turi ypatingą žaidybines patirtis, tai garantuojau, jugoslavai nebūtų laimėję.' Lietuvių sportininkų iš Lietuvos turėjo būti daugiau tačiau, nežinia dėl kurių priežasčių, jie paskutinėmis dienomis buvo pakeisti.

Be aktyviųjų sportininkų, fechtavimo teisėjo J. Odros, sporto korespondentų, dalyvavo ir virš 15-kos lietuvių turistų, kurie daugiausiai atstovavo paskirus didžiuosius Lietuvos sporto vienetus, klubus, profesines sąjungas ir kt. Iš jų buvo daugiausiai buvę sportininkai, kurie ir

čia susipažino su vietiniais lietuviais, buvo jų pavaišinami ir sportinėje draugiškoje nuotaikoje stebėjo olimpinis žaidimus.

Olimpiados metu Montrealyje, buvusioje Expo parodų vietovėje, kur ir dabar yra nuolatiniai paskirų valstybių parodų rūmai ir paviljonai, vyko paskirų kraštų olimpinės parodos, dienomis ir vakarais duodant įdomius tautinius pasirodymus. Vieno olimpinio sekmadienio vakare, šioje milžiniškoje ir labai gražioje parodų vietovėje, vyko didžiulis masinis įvairių tautų kultūrinis pasirodymas, kuriame dalyvavo ir To ronto lietuvių tautinių šokių grupė, labai gražiai sušokusi ir gavusi didžiules ovacijas. Malonu, kad visą šią tautinių grupių šventę, pasakydama kalbą ir pabrėždama tūkstančiams susirinkusių žiūrovų savo lietuvišką kilmę, atidarė lietuvaite Ramona Siminkevičiūtė, kuri prieš kurį laiką buvo iš visų Kanados tautybių išrinkta 'Miss Caravan' Tai titulas, duodamas gražiausiai ateivei per visų tautybių pasirodymus Toronte. Ši lietuvaite gražulė savo maloniu balsu užbūrė ne tik koncertą susirinkusius žiūrovus, bet taip pat ir milijonus televizijos stebėtojų, ir vėl pabrėžiant lietuviškąją kilmę ir pačią Lietuvą. Ir tai dar olimpiados įkarščių metu!

Baigiant savo olimpinis aprašymus, aš negaliu praeiti nepaminėjęs savo malonių ir puikių šeiminkinių, solistės Ginos Čapkauskienės, kuri po šios olimpiados turėtų būti solistės karjerą pakeis į sportininkės, jos malonaus rašytojo vyro, didelio futbolo entuziasto ir man taip malonios Ginos mamytės, kuri taip nuoširdžiai gaivino lietuviškomis sriubytėmis. Malonu buvo lankytis ir susipažinti su 'Nepriklausomos Lietuvos' redaktorium P. Paukštaičiu ir visa šio laikraščio redakcija ir administracija, švenčiant jų metinį subuvimą. Lygiai taip malonu buvo susitikti ir radio vedėją L. Stankevičių, Maž. Lietuvos didįjį darbuotoją A. Lymaną, kuris ruošia Vydūno raštų dar nematytą rinkinį. Susipažinau ir su maloniu klebonu tėvu J. Kubiliumi, nuoširdžiai apžiūrint jo Aušros Vartų bažnyčią ir parapiją. Montrealyje sutikau ir daug savo artimų prietelių bei kolegų, tai žinomą šachmatininką ir mokslo draugą V. Žizį, čekagietį dr. A. Ramoną, losangelietį G. Kazlauską, čekagiečius sportininkus V. Grybauską, A. Lauraitį, torontiečius J. Bulionį, V. Pulkauninką ir kt.

Nors po visos olimpiados ir jaučiausi pavargęs kaip gerą ūkininko šunelis, tačiau joks nuovargis man neatimė jokių malonių ir gražių sportinių bei draugiškų atsiminimų ir išpūdžių, kuriuos aš turėjau šioje olimpiadoje.

Baigiant aš tik noriu nuoširdžiai padėkoti buvusiems mano šeiminkininkams p. Čapkauskams ir visiems mano

BENDRUOMENĖS
KLAUSIMU

1976 m. rugpiūčio 5 d. Dirvoje išspausdintame Antano Butkaus laiške teigiama, kad pagrindinis aštuntosios JAV LB tarybos uždavinys turi būti LB susiskaldymo likvidavimas ir suderinimas JAV LB veiklos su ALT, ir siūloma tam reikalui sudaryti LB taryboje specialią komisiją.

Siūlymas nebūtų blogas, jei nebūtų galvojama, kad tik viena JAV LB yra kalta dėl susiskaldymo ir jos veiklos nesuderinimo su ALT. Dalyvavęs kai kurių JAV LB tarybų darbuose A. Butkus gerai žino, kad nuo JAV LB išsijungimo į laisvinimo darbus kiekviena JAV LB taryba beveik kiekvienos savo sesijos metu ieškojo būdų rasti bendrą kalbą su ALT, bet tos pastangos iki šiol jokių vaisių nedavė ir tol neduos, kol arba ALT atsisakys savo pagrindinio reikalavimo visai išjungti JAV LB iš laisvinimo darbų veiklos arba kol pati JAV LB tos veiklos visai atsisakys. Bet dabartinio gyvenimo faktai rodo, kad nei ALT nei JAV LB nėra linkusi taip pasielgti.

O dirbtinis JAV LB suskaldymas yra tik nesutarimų tarp ALT ir JAV LB dėl laisvinimo darbų išdava, kuri išnyks savaime, kai ALT pasiryš tartis su JAV LB dėl laisvinimo darbų tarpusavio derinimo ir nereikalaus iš JAV LB ribotis tik kultūriniais darbais.

Kazys Jankūnas
Lodi, N.J.

Išeivis ir išėivė, nors ir labai daug laikraščių prenumeruoja, bet jeigu jų neskaito, arba paskaitę nemasto, nepadaro išvadų ir nesiima žygių prisidėti kilniai idėjai įgyvendinti, mano nuomone, jie neatlieka pilnai savo pareigų.

Tokių minčių vedamas, prastas eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis nori ramiai, negarsiai, bet trumpai-drūtai žemaitiškai šnektelėti, dabartiniu metu taip garsiai ir dažnai linksniuojamos lietuviams vienybės reikalu.

1976 m rugpiūčio 5 d. Dirvoje Antanas Butkus, laikraščio laišku skyriuje, savo straipsnyje 'Bendruomenės Suskilimo Pašalinimas - Didžiausias Naujos Tarybos Uždavinys', tarp kitko rašo: '... a. Likviduoti LB-nės susiskaldymą, b. Suderinti JAV LB-nės veiklą su ALT'a.

Paprastas eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis galvoja, kad naujos Tarybos vienas iš pagrindinių uždavinių būtų: ne suderinti JAV LB-nės

naujai susipažintiems ir buvusiems draugams Montrealyje už jų tokį lietuvišką nuoširdumą ir draugiškumą. Ačiū visiems!

veiklą su ALT'a, bet JAV LB-nės veiklą priderinti prie Amerikos Lietuvių Tarybos ilgametės veiklos.

Bet kai bus likviduota betvarkė netvarka JAV LB-nėje, savaime susiderins JAV LB-nės veikla su ALT'os veikla ir be jokių derybų.

Tokiu būdu, visi bendruomenininkai ir bendruomenininkės, kiek kas pajėgiamė, eikime į talką Antanui Butkui likviduoti betvarkę netvarką JAV LB-nėje.

P.P., Detroit

LB VIII-JAI TARYBOS SESIJAI SUSIRENKANT

Aštuntosios Tarybos rinkimai jau praeityje. Nors ir apturinta Lietuvių Bendruomenė pravedė rinkimus ir išrinko 50% padidintą Tarybą. Nepatenkintų ir kritikų niekad netrūko ir netrukus. Tai yra demokratinio gyvenimo neatskiriama dalis. Ne klaidingų žmonių, nors jie ir yra išstumti priekin, nėra. Klysti yra žmogiška, tik nereikia klaidoje pasilikti, sako liaudies išmintis. Į naują Tarybą dalis buvo perrinkta, o dar daugiau atėjo naujų žmonių. Naujoji Taryba padidėjo ne tik žmonių skaičiumi, bet ir žymiai atjaunėjo. Senujų veteranų perrinkimas lyg garantuoja buvusios politikos tęstinumą, o jaunieji - veiklos aktyvumą. Naujosios Tarybos nariai, susirinkę pirmajam posėdžiui, turi gerai apgalvoti kuria linkme vesti lietuvių bendruomenę. Ne paslaptis, kad pastaroji Krašto Valdyba, laiminant Tarybai, nusiuko nuo tradicinio kelio ir dalis lietuvių, nepritardami jų veiklai, atskilo ir sudarė kitą bendruomenę.

Demokratijoje yra priimta, kad daugumos nutarimams paklusta mažuma, nors ir kaip būtų nepatenkinti. Nepripažinimas daugumos valios, reiškia revoliuciją. Kadangi tremtyje mes neturime ginkluotos jėgos, tai tą kovą vedame gyvu ir spausdintu žodžiu. Šios kautynės nuėjo taip toli, kad atsidūrė ne savos organizacijos, bet krašto teismuose. Vienybę atstatyti bus gana sunku, nors abi pusės skelbiasi jos siekiančios. Tos vienybė siekiama, bet tik savo sąlygomis, be jokių nuolaidų.

Neperžengiamomis sąlygų tvoromis apsitvėrus, sunku pasiekti vienybės, o okupanto prievartaujamam kraštui labai jos reikia.

Naujoji Taryba turi pasvarstyti susidariusią padėtį ir į vadovybę išrinkti tokius asmenis, kurie nėra tiesiogiai įvelti į buvusių nesusi-pratimus. Nauji žmonės su naujomis idėjomis bei pažiūromis, gali rasti magišką išeitį iš susidarusios padėties.

Sveikindami naująją Tarybą linkime sėkmingai spręsti esančius nesklendumus ir tinkamai atstovauti lietuvių interesams.

A. Juodvalkis
Chicago

SIOLYMAS PERREDAGUOTI K. ŠKIRPOS SUKILIMĄ

Dirvos Nr. 29 ir kituose laikraščiuose K. Škirpa garbinasi: "... 'Sukilimo' knygą esu numatę išleisti dar ir Vokietijoje'. toliau jis toje pat žinutėje teigia: 'Būtina knygos tekstą papildyti specialiu skirsnėliu, kad konkrečiai paryškinus vokiečiams, jog Birželio sukilimas įvyko ne vien Kaune ir Vilniuje, bet buvo išsiplėtęs visame krašte ir kad tuo lietuvių tau ta buvo padariusi didelį savo įnašą kovoje prieš bendrą bolševikinį priešą, sudėdama tam stambių kraujo aukų'.

Tai geras žingsnis reikiamą linkme, bet ar nebūtų geriau, panaudojant K. Škirpos sukaupą ir lietuvių kalbą paskelbtą medžiagą, suredaguoti ir išleisti 1941 m. lietuvių tautos sukilimo monografiją vokiečių, anglų ir kitomis kalbomis, kad kiekvienas tos knygos skirsnyje ir vi sa knyga bylotų skaitytojams apie lietuvių kovas prieš bolševizmą ir nazių socializmą?

M. Valiukėnas
Chicago

WANTED

SEWING MACHINE (POWER) operator with experience. Manufacturer of tarpaulins. Steady work & fringe benefits.

Apply in person 9 to 2
JOHN JOHNSON CO.
1481 14th St.
Detroit, Mich.

(26-37)

MACHINE REPAIRMEN-JOURNEYMEN Knowledge of cold heading machinery helpful. Must be able to do arc and acetylene welding. Trouble shooting of electrical systems of machines, must have past experience at machine repairs. Good pay and benefits. MICHIGAN RIVET CORP., 13201 Stevens Rd Warren, Mich. 48089 Tel. (313) 754-5100 An equal opportunity employer. (30-37)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoma vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

PENKTOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Paskutinėmis žiniomis, i Penktąją Tautinių Šokių šventę ir banketą visi bilietai išparduoti. Užsisakiusieji turi tučtuojau juos atsiimti, kitu atveju bus parduoti kitiems. Pavėlavusiems ir negavusiems bilietų yra mažas viltis. Gyvenimiška patirtis rodo, kad iš anksto įsigijusieji bilietus ne visi gali atvykti. Apie 5-6% dalyvių nubyra; susirgimai, nenumatyti išvykimai ir t.t. Nenorėdami turėti nuostolių, manau, jie gražins bilietus komitetui ar tiesiog į amfiteatro kasą. Tokių gražinančių, ar amfiteatre prieš šventės atidarymą parduodančių, gali susidaryti apie 500 vietų. Taigi, pavėlavusieji gali rizikuoti bandyti savo laimę šventės dieną.

Laimėjimų bilietai platinami pilnu tempu. Lėšoms telkti komitetas tikisi, kad ir laimėjimų bilietai bus visi parduoti, kaip ir kitų renginių. Daug vilčių dedama i

toliau nuo Chicago gyventojų paramą. Nereikia norėti, kad tik vien čikagiečiai finansuotų šią šventę. Šokių grupių vadovės-ai, per savo šokėjus, turi išplatinti visus gautus laimėjimų bilietus. Tik tokiu būdu bus užtikrintas šokių šventės finansavimas. Laimėdama dieną iš dienos didėja ir turintieji laimėjimų bilietus gali tikėtis laimėjimo. Ne tik 1976 m. Buickas ne vieną vilioja, bet ir kiti vertingi laimikiai.

Chicago Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos šokėjai sudaro dvi grupes. Pirma grupė vadovaujama Giedrės Čepaitytės, o antrajai - Nijolės Pupienės. Grupės sudaro po lygiai: berniukai ir mergaitės, po 9 poras. Šis šokių ansamblis įsteigtas 1953 m. Aldonos Šapalaitės. Tai mokyklą lankantis jaunimas 13-17 m. amžiaus.

RASINĖS DEMONSTRACIJOS

Nežiūrinti susirinkimų ir užtikrinimų, kad daugiau demonstracijų nebus ir nevar-

gins Marquette Parko ramių gyventojų, negrai prašo leidimo (ir skelbiasi jį gavę) š.m. rugpiūčio 21 d. vėl žygiuoti į parką. Negrai skundžiasi, kad jie turėję nepakankamą policijos apsaugą pirmojo žygio metu, todėl demonstracija laikoma nepavykusia. Kaip jau buvo skelbta, negrų nebuvo nė pilnos šimtinės, kuriems talki-

no ir 30 ar daugiau baltųjų. Policijos buvo sutraukta visų rūšių apie 500. Demonstrantus pasitiko pora tūkstančių vietos gyventojų ir gynė savo sodybas.

Visi pripažįsta, kad Marquette Parko rajonas yra gražiai užlaikomas, mažai kriminalinių nusikaltimų, o jei tokių būna, tai įvykdo iš kitur atkavę asmenys. Dalis negrų vadų tai pripažįsta ir atsisako remti demonstracijų organizatorius. Demonstracijas organizuoja ir jose dalyvauja daugiausia darbo vengiantieji ir iš pašalpų gyvenantieji negrai.

KORP! NEO-LITHUANIA ŠIANDIEN IR RYTOJ

Korp! Neo-Lithuania vyriausioji valdyba šaukia Korporacijos Tarybą posėdžio š.m. rugsėjo 4 d., šeštadienį, 11 val. ryto, Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, 6422 S. Kedzie Avenue.

Dirvos bendradarbis užklausk Mečį Šimkų, NL pirm. - Ką svarstys šiame posėdyje Korp! NL Taryba?

- Kvietimuose svarstomi, tiksliau sakant, diskutuojami klausimai nusakyti keliaukščių sakiniu, bet trumpai tariant, siekiama pasiryškinti Korp! Neo-Lithuania padėtis ir uždaviniai šiandien ir rytoj.

- Ar tarybos posėdžiuose dalyvauja tik tarybos nariai?

- Tarybos nariai, pagal Korp! įstatus, posėdžiuose turi sprendimo teisę. Tačiau posėdžiuose dalyvauti ir savo nuomones bei pasiūlymus reikšti, gali kiekvienas neolitanas. Išskirtinai nūn šaukiamame posėdyje ir jo darbuose kviečiami dalyvauti visi neolitanai, tiek Chicagoje, tiek kitur gyvenantieji.

Vyr. valdyba laukia visų Korp! padalinių pirmininkų aktyvaus posėdyje dalyvavimo, o jiems negalint atvykti, kviečiami juos atstovauti kiti padalinių valdybų nariai. (mv)

• IRENA E. BALZEKIE-NĖ, Lietuvių Kultūros Muziejaus Chicagoje direktorė, staiga mirė rugpiūčio 8 d. Palaidota rugp. 12 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Irena Radvilaitė-Balzekienė, staiga mirusi nepailstanti veikėja įvairiose Chicago kultūrinio gyvenimo srityse, rugpiūčio 12 d. palaidota Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Nuotraukoje ant karsto rožę padėjo jos aktyvi bendradarbė p. Dargienė V.A. Račkausko nuotr.

Chicago Aukšt. Lituanistinės Mokyklos tautinių šokių grupė Nr. 1, vadovaujama Giedrės Čepaitytės.

Chicago Aukšt. Lituanistinės Mokyklos tautinių šokių grupė Nr. 2, su vadove Nijole Pupiene.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• RUGSĖJO 11 IR 12 D.D. Tautos šventės minėjimas — koncertas dalyvaujant solistams D. Stankaitytei, St. Barui, J. Vazneliui ir muz. Vasaiciui. Rengia LB Clevelando Apylinkės valdyba. Rugsėjo 12 d. abiejose šventovėse pamaldos už Lietuvą.

• RUGSĖJO 12 D. Šiluvos Marijos metinė šventė Šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

• RUGSĖJO 18-19 D. Clevelando skautijos 25 metų sukaktis.

• RUGSĖJO 23-26 D. Tautybių karavanas lanko Clevelando lietuvių koloniją Bicentennial proga.

• SPALIO 2 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 20-tos kultūrinės premijos įteikimas ir jaunimo susipažinimo balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 9 D. LRK Moterų Sąjungos 336 kuopos parengimas.

• SPALIO 10 D. Naujosios parapijos rudens šventė.

• SPALIO 17 D. Aktoriaus H. Kačinsko ir pianisto A. Kuprevičiaus rečitalis. Rengia Skautininkių Draugovė.

• SPALIO 23 D. Abiturientų pristatymo balius Lietuvių

Namuose. Rengia LB Ohio apygarda.

• SPALIO 24 D. CCC Teatrų Grandinėlės koncertas.

• SPALIO 30 D. Čiurlionio ansamblio tradicinis balius Lietuvių Namų salėje.

• SPALIO 31 D. Aldonos Stempuzienės-Švedienės ir Jono Švedo koncertas The Cleveland Music School Settlement.

• LAPKRIČIO 6 D. G. Čapkauskienės koncertas Naujos parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 7 D. SLA 14 kuopos 75 metų jubiliejinis banketas Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 13-14 D.D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando Apylinkės valdyba.

• LAPKRIČIO 20 D. Kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namų salėje. Rengia L.K.V.S. Ramovė.

• LAPKRIČIO 21 D. Kristaus Valdovo šventė Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijoje. Ruošia ateitininkai.

• LAPKRIČIO 21 D. Leharo operetė "Grafas Liuksemburgas" Slovėnų auditorijoje. Atlieka Pirmyn choras iš Chicago ir simfoninis orkestras. Rengia Dirva.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• LAPKRIČIO 28 D. Prof. J. Brazaičio minėjimas. Rengia LFB.

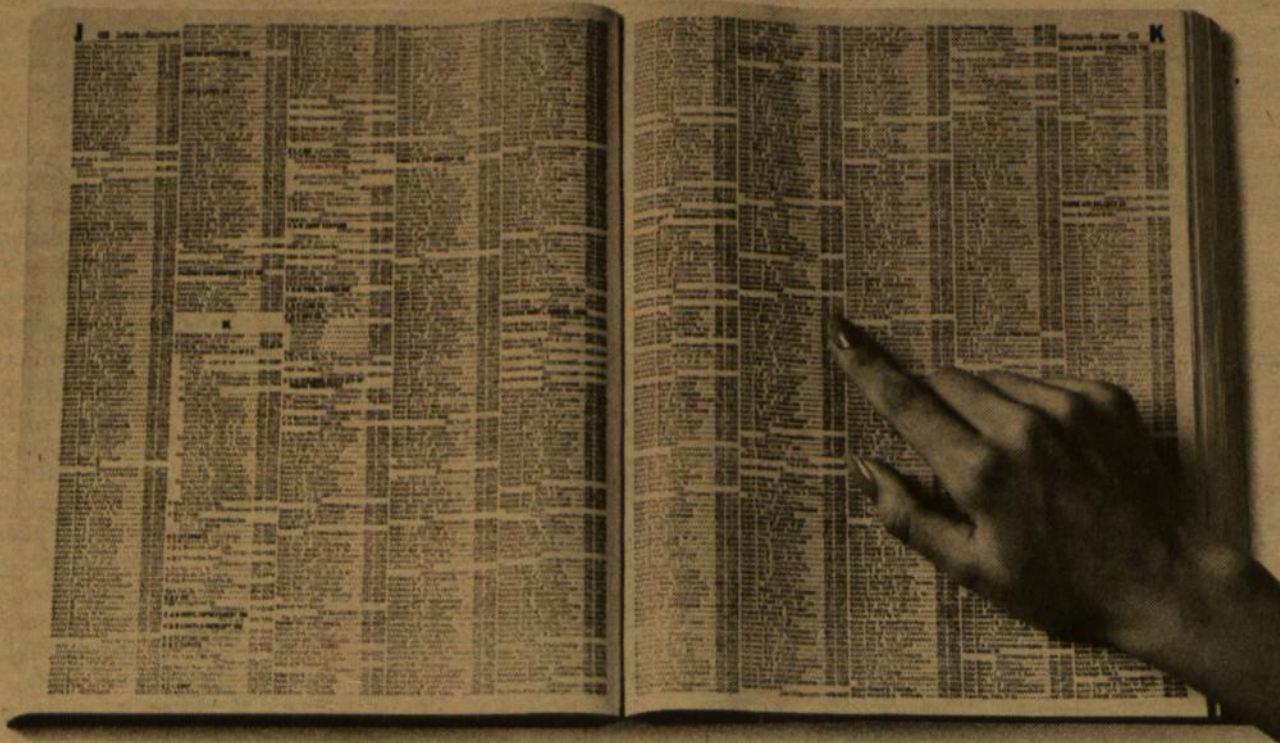
1977 M.

• BALANDŽIO 16 D. 1977 m. Grandinėlės balius Slovėnų Auditorijoje.

• BALANDŽIO 30 — GEGUŽĖS 1 D. Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijoje.

FULL TIME, laundry workers needed, men & women, union shop, good working conditions, apply at Coyne Loundry, 6710 Lexington Ave., Cleveland, O. (32-33)

Dabar įvestas mokestis už telefono numerio suradimą. Štai kaip galite jo išvengti.

Priežastis, kodėl įvestas mokestis už šį patarnavimą yra paprasta. Mes nenorime, kad jūs mokėtumėte už patarnavimą kuriuo nesinaudojate. Praėjusiais metais beveik 160,000,000 skambinimų buvo numerio patarnavimui. Ir 80% tų pageidavimų buvo tik 18% Ohio Bell klientų. Bet mes visi dalinamės to išlaidomis. Dabar tai pakeista. Dabar mokės už patarnavimą tik tie, kurie juo naudosis.

Kadangi kai kurie numeriai nėra įtraukti telefono knygoje, jūs gaunate 3 skambinimus telefono numerio suradimo patarnavimui kiekvieną mėnesį. Už kiekvieną sukętį po to jums kainuos 20 c. Jūs galite prašyti suradimo dviejų numerių kiekvienu paskambinimu.

Bet jei jūs atsiminsite pasinaudoti savo telefono knyga, yra galimybė, kad jums niekad nereiks mokėti už telefono nr. suradimo patarnavimą.

Šie skambinimai yra nemokami už telefono nr. suradimo patarnavimą.

• Skambinimas iš namų kur žmogus fiziniai nepajėgus naudotis telefono knyga (tik paskambinkit savo Ohio Bell biznio ofisui, kad atleistų nuo papildomo mokesčio).

• Skambinimas iš telefono automatų.

• Skambinimas iš ligoninių ar prieglaudų.

• Skambinimas telefono nr. suradimui už jūsų area code ribų. Yra mokama už skambinimus jei norit gauti patarnavimą savo area code ribose (1-555-1212).

Cincinnati ir kitose vietovėse kai ši Bell System patarnavimo programa buvo įvesta, tikrai 5% visų klientų turėjo mokėti. Taigi atsiminkite pasižiūrėti į savo telefono knygą. Galimybė yra, kad jums nereikės mokėti už tel. nr. suradimo paslaugą.

Naudokitės telefono knyga ir taupykite.

Ohio Bell

**Jeigu jums reikalinga numerio suradimo paslauga,
skambinkite šiuo nauju numeriu. 1-411**

Aurelija Balašaitienė

Išdidaus lietuvio įsipareigojimas

... Žemaitės motinos, nešinos kūdikiais ant rankų, maldauja, kad jas gintume', pasakoja savo jaunystės prisiminimus diplomuotas miškininkas Zigmas Dautartas, vartydamas rankose pageltusius senus dokumentus, išmargintus istorinėmis datomis ir liudijančius mūsų tautos tragiškuosius momentus. Pasakotojo akyse žvilga sunkiai nuslepiamos ašaros, o jo kietą charakterį rodantis lietuviškas, kampuotų bruožų veidas, virpa iš susijaudinimo. Skaitau Pirmosios Lietuvos Savanorių Divizijos pažymėjimą su kapitono Čėsno ir kapt. Jatulio parašais, komandiruojančią Zigmą Dautartą verbuoti karių divizijai ... Komandiruotės data 1944 metų rugsėjo 19 diena. Jis pasakoja apie mūšį, kurio metu 70 bolševikų tankų puolė lietuvius savanorius. Nėturėdami prieštankinės artilerijos, lietuviai su priešlėktuvinėmis patrankomis sunaikino septynis bolševikų tankus. Deja, tas mūšis pareikalavo daug aukų, bet buvo pralaimėtas, kaip ir visi kiti.

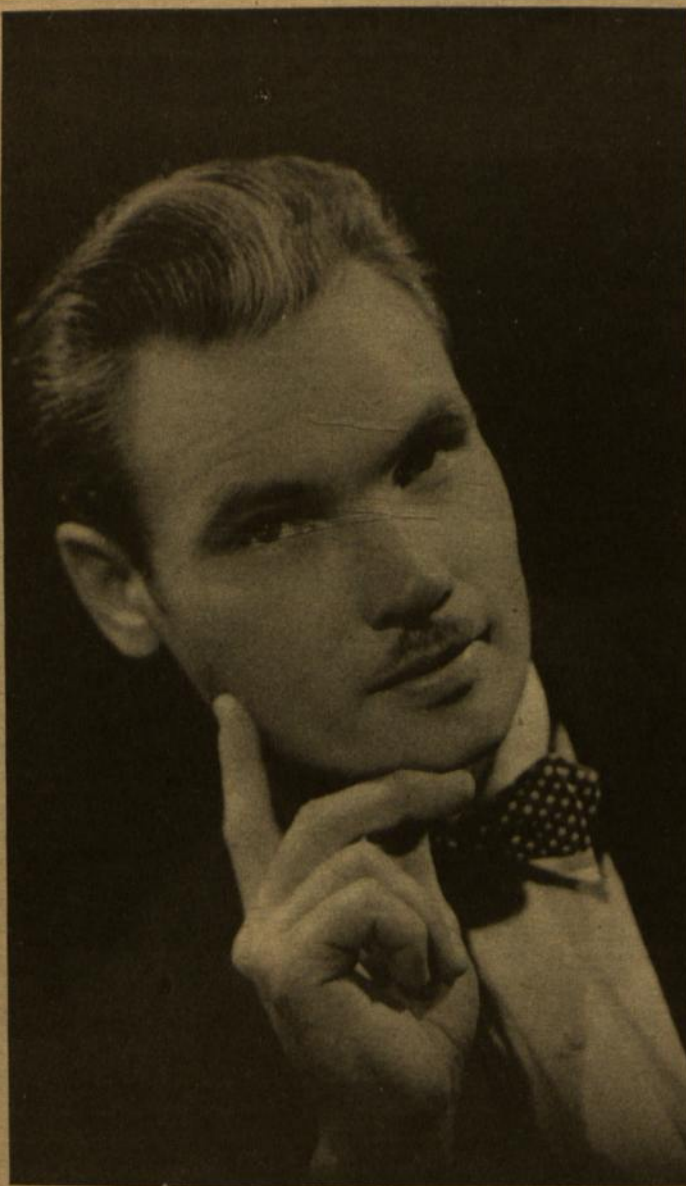
Zigmas Dautartas ir jo du broliai pasitraukė į Vokietiją kaip kariai, pasižadėdami atkeršyti komunizmui. Kietai užgrūdintas, griežtai užaugintas žvejo sūnus Zigmas, nešinas nepaprastai giliu lietuvišku išdidumu, kovą su komunizmu ir tuo pačiu už Lietuvos laisvę padarė savo gyvenimo įsipareigojimu ir tą įsipareigojimą konkrečiai vykdo savo aktyviu dalyvavimu Amerikos politiniame gyvenime. Paklaustas, kas jį tam darbui įkvėpė, jis paprastai atsakė: 'Kiekvienas žmogus yra skirtingas, ir kiekvienas žmogus turi ko nors gyvenimesiekti. Aš gyvenau dešimties Dievo įsakymų ribose, kurie yra pats nuostabiausias visų įstatymų kodeksas. Mano tauta nėra nieku menkesnė už Afrikos puslankines tautes šiadieną reikalaujančias sau laisvės. Mes lietuviai turime domėtis politika, kad pažintume, kas mūsų draugas, kas mūsų priešas. Aktyvus dalyvavimas didžiosiose Amerikos politinėse partijose yra viena iš efektingiausių priemonių siekti laisvės tikslų ir kovoti prieš komunizmą

Atsidūręs Vokietijoje, Zigmas baigė gimnaziją ir įstojo į Freiburgo universitetą, kurį baigė 1950 metais su miškininko diplomu. Tuo pačiu metu jis buvo aktyvus skautas-vytis ir dalyvavo tarptautinėje skautų Jamboree Prancūzijoje, kur susipažino su savo dabartine žmona, aktyvia gaulliste. Zigmas Dautartas susidomėjo De

Gaulle judėjimu, sužavėtas to didžiojo europiečio Europos suvienijimo idealais, kuriuose jis išvelgė ir laisvės galimybes Lietuvai.

Vokietijoje Zigmas turėjo progos dirbti savo srityje, nors dar ir nebuvo baigęs universiteto, nes dalį miškininkystės mokslų buvo išėjęs Vilniaus Miškininkystės Mokykloje. Atvykęs į Ameriką, Zigmas Dautartas su savo šeima įsikūrė Clevelande. Šiuo metu jis yra dviejų medelynų savininkas ir turi savo atskirą bendrovę Garden's Friend Co., pievų planavimui, priežiūrai, rezidencinių sklypų dekoravimui ir t.t. Sekdamas jo pėdomis, vyriausias sūnus jau turi sodininkystės architekto diplomą (landscape architect) ir gretimai tėvų Orville medelyne išigijo plotą žemės, kuriame pradės dirbti savarankiškai. Kiti trys sūnūs ir viena dukra siekia aukštųjų mokslų įvairiose srityse.

Dairausi Zigmo Dautarto darbo kabinete ir mano akys sustoja ties dviejomis lentynomis abipus lango, kuriose atsispindi jo gyvenimo darni dviejų Europos kultūrų konglomerata. Kairėje pusėje išrikiuotos jo šaunios šeimos nuotraukos - įvairaus amžiaus sūnų ir dukros. Lentynose turiningos knygos prancūzų kalba, daugiausia sąryšyje su tarptautine politika. Viena knyga yra asmeniškai de Gaulle pasirašyta poniai Dautartienei. Antroje lentynoje rikiuojasi lietuviška enciklopedija, eilė lietuviškų romanų ir stambios anglų kalba knygos politinėmis temomis. Šalia Freiburgo universiteto diplomo, dar mato si ir kiti Zigmui Dautartui išduoti pažymėjimai: Amerikos Saugumo Patariamiosios

Dipl. miškininkas Zigmas Dautartas

Tarybos Nario Pažymėjimas, Respublikonų partijos Biuletas, Rinkiminės Komisijos pažymėjimas, purškėjo licencija kontrolei su vabzdžiais - kenkėjais ir t.t.

Į Amerikos Saugumo Patariamąją Tarybą Zigmas Dautartas buvo pakviestas tos tarybos prezidento išdavijoje ilgo ir efektingo laiško, kurį 1969 m. Zigmas Dautartas parašė prezidentui Nixonui, jame nuodugniai išdėses JAV politinės krizės didžiąsias priežastis (pradedant Yaltos konferencija), komunizmo grėsmę ir jo apraiškas JAV-bėse, ir tap pat konkrečius pasiūlymus JAV saugumui užtikrinti, neaplenkiant vien politinę sritimi, bet apjungiant ekonomiką, auklėjimą ir t.t.

Įsitikinęs, kad vien abejin-

gas tylėjimas ir gyvenimas su savo įsitikinimais nėra vaisingas, Zigmas Dautartas prieš 15 metų pasirinko Amerikos Respublikonų Partiją savo įsitikinimams įgyvendinti, pastebėjęs tuolaikinių respublikonų antikomunistinį griežtą nusistatymą. Jau senokai susipažinęs su tokiais įtakingais asmenimis kaip Frances F. Bolton šeima ir kitais, jis į save atkreipė vietinių respublikonų dėmesį. Bandydamas siekti ita kingesnio posto, Geauga apskrities Respublikonų Partijos centre rado gyvą pritarmą, kurio išdavijoje š.m. birželio 22 d. Zigmas Dautartas buvo išrinktas į Geauga Apskrities Respublikonų Partijos Centrinį Komitetą. Komiteto laiške, remiančiame Dautarto kandidatūrą, tarp kitų teigiamų pasisaky-

mų, apie Zigmą Dautartą rašoma sekančiai: '... Jis yra kietas darbininkas, tikintis į teisingumą ir žmogiškų teisių gynėjas ... Respublikonų partijai tokie žmonės, kaip Zigmas Dautartas, yra reikalingi'.

Profesiniai Zigmas Dautartas jau yra gerokai pasižymėjęs, turėdamas plačią klientūrą ir būdamas visiškai finansiniai nepriklausomas. Šiais metais sukanka 25 metai nuo jo savarankiško profesinio darbo pradžios. Jis su dideliu entuziazmu kviečia jaunimą studijuoti miškininkystės ir daržininkystės sritis. Tai esanti pelninga ir garbinga profesija, surišta su mokslo žiniomis, prestižu, finansine nepriklausomybe ir sveiku darbu po grynų dangumi, o pajamos yra neribotos. Pavarčius keletą sutarčių, buvo įdomu suipažinti su komplikuotais rezidencinių sodybų apsodinimo planais ir teisinėmis sutartimis, apsaugojančiomis tiek darbdavį, tiek sutarties vykdytoją. Zigmo Dautarto sutartys įvairuoja tarp 100 ir 60,000 dolerių.

Dairausi toliau po Zigmo Dautarto darbo kabinetą. Viename kampe stiklinėje lentynoje išrikiuotas turtin gas prazūziškų lėlių rinkinys. Tai jo žmonos Madeleine pasididžiavimas. Lėlės reprezentuoja įvairias Prancūzijos provincijas ir buvo demonstruojamos mokyklų parodose. Virš lentynų matau grakščią lapės iškamšą, o kitoje sienoje žavų fazaną ir kelias fazanų galvas. Pasirodo, kad Zigmas Dautartas savo laisvalaikiu mėgsta medžioti turėdamas tam galimybę net ir savo paties nuosavybės ribose. Jis dar žvejoja, mėgsta muziką ir daug skaito.

Zigmo Dautarto šeimos religingą dvasią liudija pievos vidury pastatyta Liurdo koplytėlės vykusio imitacija su uolomis, gėlėmis ir trykstančia vanden versme. Kiek akys užmato, vešlus simetriškas medelynas vilioja žiūrovą savonuostabia tvarka, gamtišku įvairumu ir simetrija. Čia auginami dekoratyviniai ir vaisiniai medžiai pagal moderniausius mokslo reikalavimus. Žemė yra sausinama, trešiama, su augalais daromi eksperimentai, daromos augalų rūšių atrankos ir t.t. Zigmas Dautartas pagrįstai didžiuojasi savo medelynais, kurie yra jo profesinio pasisekimo garantija. Orville medelynas yra 100 akrų ploto, o Chesterlande - 7 akrų.

Jis didžiuojasi savo dailia šeima, kuri yra jo asmeniškų gyvenimų sėkmės liudinin kė. Jis didžiuojasi savo kilme, su žemaitišku užsispyrimu vykdydamas savo gyvenimo įsipareigojimą - iškelti komunizmo pavojų ir dirbti žmonijos ir Lietuvos laisvei. Jis yra giliai įsitikinęs, kad tik aktyvus dalyvavimas politinėse partijose ves prie tikslo. Dirbant viduje, ne iš pašalies, galima konkrečiai įgyvendinti savo idėjas.

(Nukelta į 12 psl.)

Dipl. miškininkas Zigmas Dautartas (kairėje) su vienu savo tarnautoju medelyne

Gilumoje Zigmo Dautarto sodybos gyvenamasis namas.

CLEVELANDE

(Atkelta iš 11 psl.)

Zigmas Dautartas nėra suinteresuotas jam siūlomomis tarnybomis. Jis brangina savo savarankiškumą ir finansinę nepriklausomybę, kurios jam suteikia laisvę be baimės išsireikšti. Po sėkmingų rinkimų į Geauga Res publikonų Partijos Centrinį Komitetą, jis yra pakviestas pirmininkauti partijos Paskaitininkų Biurui. Jo pareiga yra rengti politinėmis temomis paskaitas. Jis pats nevens pasivietimų kalbėti mokyklose, kolegijose ir kitur. Jo įsitikinimai yra labai aiškūs, paremti tvirtais principais ir ne paviršutinišku politikos pažinimu. 'Už laisvės principus reikia kovoti, išjudinti ir pozityviai auklėti jaunimą. Yra įmanoma įtikinti, pasiremiant faktais. Amerika turi daug, todėl gali ir daug nustoti', sako jis.

Nueitas tolimas kelias nuo mūšio žemaitijoje ir verkiančių motinų... Gal tas vaizdas ir paliko neišdildomą ispūdį jauno Zigmo širdyje - nepavykus aną kartą apginti žemaitijos nuo raudonojo tva-

no, jis ieško naujų ginklų, kurie su laiku įstengs sulaužyti pavergtų tautų pančius.

JOURNEYMEN ELECTRIC MOTOR WINDERS

Qualifications:

- Form Coil experience.
- Experience of slip ring motors.
- Minimum 8 years exp. motor rewind.

BENEFITS:

- Top salary.
- Relocating expense paid.
- Bonus.
- Hospitalization.
- Profit Sharing.
- Excellent working conditions.
- Fast growing company.

If you can handle the tough jobs, Call Collect for interview.

KEN VALLERY
(318) 487-4223

MAILORDER OPPORTUNITY:

Start profitable home business. Send \$5.00 for information to: Mail order Assn. 1131 Norwood Road, Cleveland, Ohio 44103. (Sk.) (29-32)

NAUJAS GROŽIO SALIONAS

Zina Gelgotaitė ir Vincas Gelgotas atidarė naujai įrengtą grožio salioną Clevelande, 687 E. 185 St.

Saliono vedėja yra visiems gerai žinoma plaukų stilizuoja Giedrė Mazoliauskaitė.

Visos ponios ir panelės maloniai kviečiamos pasinaudoti grožio saliono patarnavimais.

Dėl susitarimo skambinti 486-4240.

WANTED 1ST CLASS — DROP FORGE HAMMER OPERATOR

Board Hammer & Lasco Hammer experience. Top wages and all fringe benefits.

FOR 1ST AND 2ND SHIFTS.
CALL OR APPLY TO W. J. ALLEN
LETT'S DROP FORGE

2714 W. JEFFERSON
DETROIT, MICH. 48216
313-496-1970
E.O.E.

(27-33)

ALL-AROUND MAINTENANCE

AS OUR — Operations are growing we need a good all-around maintenance mechanic who can handle hydraulics systems, machine repair and rebuilding, electrical work including some knowledge of panel wiring, welding, and who has a common-sense approach to getting the job done right. The right person will have ten years or more experience in this type of work and will be looking for a growing and successful company to settle down with.

WE WILL OFFER — That person a competitive wage, good fringes, a lot of work, and the opportunity to grow with our company located in southern Lenawee County.

Apply at

METALLOY DICAST CORP.

METALLOY FOUNDRY CO.

103 W. Main St.
Hudson, MI 49247
Phone: 517-448-2521

An equal opportunity employer

Filatelijos kampelis

Nr.7

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Birželio 30 - Amerikos daktarams pagerbti 13 centų specialus vokas. 2. Liepos 1 d. - 9 centų atvirlaiškis su Ceasar Rodney atvaizdu. 3. Liepos 4 d. - Amerikos Nepriklausomybės paskelbimo 200 metų proga - John Trumbull paveikslas. Paveikslas perkaptas perforacijos taip, kad sudaro keturis 13 centų pašto ženklus.

4. Liepos 16 d. - keturis 13 centų pašto ženklus XXI Pasaulinei Sporto Olimpijadai paminėti. Pašto ženklai spausdinti keturblokiais: du pašto ženklai skirti žiemos olimpijadai (pašliūžininkas ir figūrinė šokėja ant ledo), kiti du - vasaros olimpijadai (plaukikė iš aukščio šoka į vandenį ir bėgikas). Ant kiekvieno pašto ženklo dar yra penki olimpiniai žiedai.

DANIJA išleido 4 pašto ženklų seriją savo sostinei Kopenhagai paminėti. Pašto ženkluose parodyti įvairūs miesto vaizdai.

Kopenhaga, daniškai København, krašto sostinė ir nuo 1445 m. - karalių rezidencija, yra labai senas miestas. Istorijoje pirmą kartą minima jau 1043 m. Nuo 1254 m. įsigijo miesto teises; randasi prie Zundo sąsiaurio šalutinės šakos ir guli Zelandijos ir Amagerio salose. Mieste yra daug puikių klasikinio ir renesanso stiliaus pastatų, rūmų, bažnyčių, muziejų ir kolegijų. Kopenhagos universitetas buvo įsteigtas 1479 m. Kopenhaga yra taip pat svarbus Danijos uostas, per kurį eina 60% krašto im-

porto ir eksporto. Yra laivų statyklos, autobusų ir sunkvežimių fabrikai bei kitokia pramonė. Prie Kopenhagos anglų Nelsonas 1801 m. sunaikino danų laivyną. 1880 metais ten buvo įrengta karo tvirtovė. 1940-45 m. buvo vokiečių okupuota. Kopenhagoje šiuo metu gyvena apie 1,300.000 gyventojų. Prieš II Pas. karą K. universitetą yra baigęs geras būrys lietuvių studentų.

JAV administruojama Panamos KANALO ZONA, prisitaikydama prie naujų pašto tarifų, išleido 13 c. pašto ženklą, kuriame parodyta žemėse Cascadas darbo metu.

Panamos kanalas buvo pradėtas kasti vienos tarptautinės bendrovės, vadovaujant prancūzams, jau XIX amž. pabaigoje. Kai ta bendrovė subankrutavo ir 1902 m. darbą nutraukė, jo tęsimą paėmė JAV. 1903 m. su Panama sudarytoje sutartyje sakoma, kad skersai sąsmauką einantis kanalas iš Karibų jūros į Ramųjį vandenyną apims ir po 8 km. žemės juostą į abi puses, kuri atiduodama JAV 'amžinam naudojimui, administravimui ir kurioje būtų įkastas, operuojamas, prižiūrimas ir apsaugotas kanalas'. 1906 m. kanalo projektą patvirtino kongresas, o prez. T. Rooseveltas iškasimą pavėdė vykdyti armijos inžinieriai, vadovaujant plk. W. Goethals. Kanalas buvo baigtas kasti 1914 m. ir atiduotas susisiekimui. Kanala į abi puses per metus perplaukia po keliolika tūkstančių laivų, už perplaukimą sumokėdami po kelias dešimt milijonų dolerių mokesčių. Kanalo zonoje gyvena apie 55,000 žmonių, kurie verčiasi kanalo ir geležinkelio priežiūros darbais. Zonos administracinis centras yra Balboa Heights miestas prie Pacifiko.

V. VOKIETIJA išleido 50 (Nukelta į 13 psl.)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

ROMANAS ŠIAUDIKIS

JO MIRTIES METINES MININT

MČYS VALIUKĖNAS

Romanas Šiaudikis, taurus lietuvis, pavyzdingas neolituanas, diplomuotas cheminės technologijos inžinierius, vėžio ligos pakirstas mirė Chicagoje, 1975 m. rugpiūčio 17 d., eidamas 64-sius metus.

Velionis Romanas gimė Rygoje, Latvijoje, kur jo tėvai carinės Rusijos laikais buvo nukilę. Tačiau visa jų šeima grįžo į atsikuriančią Lietuvą ir apsigyveno Burbiškių kaime, Betygalos valsčiuje, Raseinių apskrityje. Romanas mokslinisi Raseinių gimnazijoje, vėliau Tau-ragės Mokytojų Seminarijoje. Ją baigęs, keletą mėnesių mokytojavu pradžia mokykloje, bet tą darbą nutraukė ir persikėlė į Kauną, siekdamas mokslo Vytauto Didžiojo Universitete. Pradėjęs studijas, tuojau įsijungė į LST Korp! Neo-Lithuania gretas ir išliko jose aktyvus iki pat mirties. Universiteto studijas baigė, gaudamas technologijos inžinieriaus diplomą.

Romanas 1944 m. apleido Lietuvą ir apsistojo Austrijoje, Salzburge. Karo audroms praūžus, jis įsijungė į

besiorganizuojančią DP gyvenvietę Glasenbache, Austrijoje. Iš čia 1947 m. emigravo į Venezuelą. Tų metų rudenį, jis drauge su V. Bacevičiumi, Suvalkijos ūkininku, įsigijo latinfundiją (didelį plotą žemės) ir joje ūkininkavo. Romano iniciatyva, 1948 m. lapkričio 11 d., minint Korp! Neo-Lithuania Lietuvos Universitete įsteigimo sukaktį, buvo surengtas visų neolithuanų, kurių buvo visi penki, ir jų šeimų susitikimas ... Susipažinęs su naujai gyvenamo krašto ūkiniu gyvenimu bei santvarka, Romanas iš latinfundijos pasitraukia ir persikelia dirbti savo specialybėje, popieriaus pramonėje, Caracas mieste, Venezueloje. Šiuo laikotarpiu atitinkama Venezuelos įstaiga išleido Romano Šiaudikio paruoštą knygą (251 psl.) apie industrinės popieriaus gamybos automatinę kontrolę.

1963 m. velionis Romanas su šeima persikelia nuolatiniam gyvenimui į Chicago, JAV. Čia imasi savarankiško darbo, įkuria savo įmonę, bet ją likviduoja ir nueina dirbti į amerikiečių didelę chemikalų gamybos kompaniją.

1975 m. pradžioje Romanas, tvirtu sudėjimu, visad sveikai atrodąs vyras, aktyvus golfinkas, pradėjo skustis fiziniais negalavimais. Pradėjo lankyti gydytojus, kurie darė tyrimus ir tik po ilgesnio laiko surado negalavimų priežastį, išmetusį vidurių vėžį! Operuojamas Loyola University Medical Center, bet be teigiamų pasėkų, per vėlai!

Velionis Romanas Šiaudikis buvo didžio rūpestingumo, pasigerėtino elgesio ir takto, pareigos žmogus ir didžios dvasios lietuvis. Jis buvo tipiškas laisvosios kūrybingos Lietuvos sūnus, jos mokyklų auklėtinis, jose puoselėtos moralės normų išpažinėjas. Galima tarti, kad Romanas iš pat mažumės nešiojo savyje idėją, išeiti aukštąjį mokslą, būti pilnutiniai pasiruošusiu dirbti savajam kraštui, jo žmonėms. Kaip ir daugelio ano meto mūsų studentų, Romano materialinis pasilaikymas buvo ne iš geriausių, bet jis dėlto nesisksdavo. Atsimenu vieną pokalbį ant Korporacijos rūmų laiptų. Romanas išsitarė, ar kas nežinąs kokio laikino darbo ... Vienas iš pokalbininkų tuojau atšauka, girdi, atėik pas mane į įstaigą, gausi šeštą (?) ketegoriją! Romanas į tokį pasiūlymą ramiai atsako, jis nenorįs kategorijų karjeros, jis norįs tęsti studijas ... O toliau tęsdamas pokalbį, jis papasakojo, kaip jis pereitą semestrą turėjęs laikiną darbą Kauno Miesto Savivaldybėje, tvarkydamas bedarbių darbininkus ...

Nepamenu velionį Romaną studijų metais buvus kokioje nors vadovybėje. Jis niekad ne tik nesiveržė į kokią valdybą, net ir kitų kalbinamas bei siūlomas retai sutikdavo pasiūlymą priimti. Ir kai tas pavykdavo, Romanas pasiimtas pareigas atlikdavo geriausiai ir juomi pasi-tikėjusiu neapvildavo. Keli faktai. Taip antinacinės rezistencijos (1941-1944) laikmečiu atrodė, kad Romanas

Romanas Šiaudikis, kalba Korp! Neo-Lithuania Chicagoje sueigos metu, 1975 m. pavasarį.

V.A. Račkausko nuotr.

laikosi nuošaliai. Tikrumoje jis buvo gerame ryšyje su rezistencija, jos veikla. Jis buvo vienas iš kelių mūsų vyrų vadovavusių Popierio Fabri-kui ir jo gamybai Petrašiūnuose, kurie surado būdą ir priemonių nemažus popieriaus kiekius nukreipti pagrindinio spaudos reikalui. Kai Gestapo užtiko tiekimo pėdsakus ir keletą tiekėjų areštavo, Romanas pajėgė įrodyti nieko apie tai nežinąs ir liko laisvas. Arba. Kai Gasenbacho stovyklai reikėjo vadovo-komendanto, Romanas sutiko tokiu būtu. O kai toje pat stovykloje įkurtai pradžios mokyklai buvo ieškomi mokytojai, Romanas nuėjo mokytojauti. Ir jo mokymu bei auklėjimu buvę patenkinti ir mokinukai ir jų tėveliai. Pagaliau, Chicagoje 1974 m. rudenį, neolitua-

nų sueigoje iškilo reikalas vienam filisterių įeiti į padalinio valdybą. Kviečiamas tokioms pareigoms Romanas trumpai atsako: 'Jeigu kolegų sakote, kad aš turįs tūti tuo nariu, sutinku ...' Ir ne tik sutiko būti valdybos nariu, bet išskirtinu atsidėjimu jis planavo valdybos darbą, sudarinėjo planus, tarėsi su kitais kolegomis, ieškojo naujų minčių ir pas jaunuosius ir pas vyresnius neolituanus. Ir ligoninėje būdamas velionis Romanas su kolegomis jį vizituojančiais neretai nukreipdavęs kalbą apie neolituanus ...

Tebūnie šios kelios padrikos mintys apie velionį Romaną Šiaudikį vietoje manosios ir mano šeimos gėlių puokštės ant jo kapo, prie jo žmonos Onos pastangomis pastatyto gražaus, lietuviško stiliaus antkapio ...

• JUOZAS MAŽEIKAS, Lietuvių operos solistas, liepos 31 d. mirė Vilniuje sulaukęs 70 m. amžiaus. Nuo 1958 metų jis buvo pensijoje.

• ALGIS ZAPARACKAS siekė respublikonų nominacijos į JAV kongresą, neatsilaikė priešsavo varžovą, kitą respublikoną ir pirminiuose rinkimuose nedidele balsų persvara pralaimėjo.

• DETROITO Lietuvių Organizacijų Centras per mūsų bendradarbį A. Grinių atsiuntė auką Dirvai paremti 15 dolerių. Ačiū!

DIE CASTING

Supervise the aluminum die casting department of our appliance manufacturing plant. Knowledge of aluminum die casting essential.

PHENOLIC MOLDING SUPERVISOR

Knowledge of transfer, injection and compression molding essential.

TOOL & DIE MAKERS

Must be able to maintain molds & dies. We offer excellent salary, fringes, steady work and promotional opportunity. For an interview write to Plant Manager:

SCM PROCTOR SILEX

P. O. BOX 600
SOUTHERN PINES, N. C. 28387
An Equal Opportunity Employer
(28-35)

FILATELIJOS KAMPĖLIS

(Atkelta iš 12 psl.)

pfenigų pašto ženklą kompozitoriui von Weber pagerbti.

Karl Maria Friedrich Ernst von Weber (1786-1826) gimė Eutine prie Luebecko. Jo tėvas Franz Anton buvo teatro muzikinės trupės vadovas ir impresarijus, kuri keliavo po Austriją ir Vokietiją. Taip ir jaunasis Weberis nuo mažų dienų pradėjo savo čigoniską gyvenimą. Neturėdamas pagrindinio muzikinio pasiruošimo, tačiau būdamas puikus pianistas virtuozas, jis greit įsijungė į teatrinį muzikos gyvenimą. Nuo 1804 m. buvo Breslau, vėliau Prahos ir Dresdeno teatrų dirigentas. Drauge pats kūrė operas, daugiausia imdamas siužetus iš viduramžių istorijos, legendų ir pasakų pasaulio. Daugiausia pagarsėjo jo operos Oberon ir Der Freischuetz. Be jų dar rašė sonatas ir muziką chorams. Šiuo metu von Weber operos mažai testatomos, bet jo uvertiūros į operas vis tebėra koncertų programose. Mirė Londone, bet jo palaikai buvo pervežti ir palaidoti Drezdene. Ir anuometinis Vilniaus teatras 1827 m. lenkiškai pastatė Weberio operą Der Freischuetz.

Grupė svečių p. Gasiliūnų sodyboje, Jamaica Estate, N.Y., ALTS-gos I-jo ir II-jo skyrių surengtoje rugp. 1 d. išvykoje į gamtą, kur dalyvavo apie 50 asmenų. Sėdi iš kairės: Vėbeliūnas, dr. Lenktaitis, Maurukas, Gerdvilienė, Gasiliūnienė, Povilauskienė. Stovi: Bagdomienė, Gasiliūnas, Sirusienė, Ušelis, Čekienė, Rūtenis, Sirusas, Andriūšis ir Povilauskas.

GRANDINĖLĖ KVIEČIA PAŽINTI ŽMONES IR PASAULĮ

Grandinėlei reikia jaunuolių (mažiausiai 11 metų), norinčių ir sugebančių šokti, groti, norinčių laisvas jauno gyvenimo valandas skirti drausmingam, tvarkingam, linksmam sceniniam šokio darbui. Ypač grupei reikia šokėjų-berniukų ir jaunuolių-muzikantų, galinčių savo muzikines žinias ir sugebėjimus panaudoti Grandinėlės kapeloje. Labai mielai Grandinėlės eilėn yra kviečiami ir mišrių šeimų jaunuoliai.

Nauji šokėjai, muzikantai Grandinėlės laukiami rugsėjo mėnesio repeticijose: antradieniais, 6:30 val. p.p., N. Parapijos patalpose - jaunieji šokėjai, sekmadieniais, 12:15 val. p.p. E. Cleveland YMCA salėje - muzikantai ir šokėjai. Platesnei informacijai gauti - skambinkite L. Sagiui 442-8674.

Kai rugsėjo 5 d., maršo garsų lydima Chicagos amfiteatro salėje pajudės šokėjų banga, jų tarpe žygiuos net dvi Grandinėlės grupės: Jaunieji šokėjai ir pagrindinė grupė. Jie drauge su visais kitais šokėjais, muzikantais, choristais atliks šventės programą. Todėl šventinės Grandinėlės šokių repeticijos vėl prasideda: jauniems šokėjams - rugpiūčio 17, antradienį, 6:30 val. p.p. N. Parapijos patalpose, pagrindinei grupei - rugpiūčio 18 d., trečiadienį, 7:00 val. p.p., E. Cleveland YMCA patalpose. Iki šokių šventės repeticijos bus kiekviena antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį ir sekmadienį. pagrindinė šventės repeticija įvyks jau Chicagoje.

Grandinėlė dalyvauja rugsėjo 24 d. Cadiz, Ohio 'Folk Festival' programoje. Rugsėjo 26 d. Grandinėlė jau Hamiltone, Ontario, kur atliks pilną dabartinę grupės programą. Šokių pynė, dalyvaujant jauniems grupės šokėjams, spalio 10 d. bus atlikta N. Parapijos šventėje. Pagrindinis Grandinėlės šiemetinis koncertas Clevelande įvyks sekmadienį, 3:00 val. p.p., spalio 24 d., CCC teatre. Šiose patalpose Grandinėlė šoka jau nepirmą kartą. Gera scena, dienos metu geras privažiavimas, patogios sąlygos apsprendžia koncerto ruošimą tame teatre. Pats teatras nėra didelis - 364 vietos. Tad būsimo Grandinėlės koncerto svečiai jau dabar prašomi rezervuoti sau vietas. Skambinkite L. Sagiui 442-8674.

Clevelando Grandinėlės koncertas bus išskirtinos nuotaikos. Jis skirtas Clevelando visuomenei, jame dalyvaus visi pagrindiniai grupės šokėjai, kurie eilėje metų daug, o daug pasidarbavo lietuviškam šokiui ir Grandinėlei. Tai bus jų koncertas, jų šokis.

Savo gyvenimo laikotarpyje Grandinėlė buvo laiminga.

Laiminga, kad turėjo eilę puikių šokėjų, gerų muzikantų, gražių pasirodymų šiame krašte ir net užjūriuose. Už visą tai dėkosime, kartu prašysime Aukščiausią palaimos ir Grandinėlės ateičiai. Todėl rugpiūčiui 29 d., 10:00 val. ryto, visi Grandinėlės nariai, jų tėveliai, grupės bičiuliai rinksimės N. Parapijos bažnyčioje šv. mišioms ir maldai.

L. Sagys.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

GOLFO PIRMENYBĖS

Clevelando golfininkų žaidynės įvyko rugpiūčio 14 d. Pirmą vietą laimėjo Račyla, jr., II vietą — J. Račyla, III vietą E. Bliumentalis. Ilgiausias smūgis R. Račyla. Tiksliausias smūgis A. Garaka.

Prakalbą pasakė ir laimėjusiems dovanas įteikė Agis Nagas-Nagevičius.

Rugsėjo 21-22 d. įvyks lietuvių tarp miestinės žaidynės Detroite. Clevelandiečiai registruojasi pas A. Nagevičių.

PARDUODAMAS NAMAS dviejų šeimų 5x5, Grovewood rajone. Telef. 486-3001. (33-34)

A. A.

ANELEI JASIONIENEI

mirus, jos dukrai GENUTEI AUKSTUOLIENEI, žentui MEČIUI ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

A. E. Steponavičiai
V. Bacevičius

A. + A.

GINTAUTUI VEIKUČIUI

mirus Vilniuje, jo tėvui KAZIMIERUI VEIKUČIUI reiškia gilią užuojautą

V.K.L.S. Clevelando Skyriaus
Valdyba

Mirus mylimai motinai

A. A.

ELENAI VAINAVIČIENEI,

jos dukrą REGINĄ SNARSKIENĘ su šeima

nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Elena, Rūta ir Jurgis

Baubliai

Laurai ir Staškevičiai

Detroite

Motinai

A. A.

ELENAI VAINAVIČIENEI

mirus, dukrai REGINAI ir žentui BRONIUI

SNARSKIAMS nuoširdžiai užuojautą reiškia

Eugenija ir Kostas

Gasparaičiai

Momentinio laimėtojo žaidimas nesitęs visą laiką.

Dar yra laimingų bilietų kurie tik laukia būti atidengti, įsigykite savo bilietą kol dar jų yra.

Jūs vis dar galite laimėti nuo \$2 iki \$10,00 **tuoj pat**. Ir jei visi numeriai kvadratuose jūsų bilieto sutampa su numeriu apskritime, jus galite būti finalistu pagrindiniame

traukime. Jūs laimite minimumą \$15,000 ir turite galimybę laimėti vieną iš didžiųjų premijų.

Momentinio laimėjimo didžiosios premijos

\$250,000 \$500,000
\$1,000,000

Atidenk savo kelią į turtus!

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **ANTANAS LAUKAITIS**, Dirvos bendradarbis Australijoje, šiuo metu keliaujas aplink pasaulį, vykdamas iš Montrealio į tautinių šokių šventę Chicagoje, buvo sustojęs Clevelande. Jis, drauge su kanadiečiu inž. Rimvydu Sonda, aplankė Dirvą ir pasidalino kelionės įspūdžiais.

• **DR. J. JAKŠTAS**, baigęs tvarkyti rankraštį 'Tautinės minties keliu', išvyko ilgesnėn kelionėn po Ameriką. Žada pasiekti net Meksiką.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

A.A. VINCAS UNGURAITIS

Širdies smūgio ištiktas, liepos 28 d. mirė taurus lietuvis Vincas Unguraitis.

Velionis buvo gimęs 1905 metais sausio 5 d. Žaliašarkių km., Žvirgždaičių vlsč., Šakių aps. Paveldėjęs tėviškę, pasiliko namuose ir čia sumaniai ir pavyzdinčiai ūkininkavo.

Boševikams okupavus Lie-

Mokame aukščiausią nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

**MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS
NAMŲ PIRKIMUI**

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

Open
Saturdays
Closed
Mondays

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

Ohio State Fair

AUG. 26-SEPT. 6

**World's
Largest
Free
Entertainment
Program**

THURSDAY, August 26
★ **THE OSMONDS**
STARRING
★ **DONNIE AND MARIE**
AND
★ **ALAN, WAYNE, MERRILL, JAY**
AND
★ **JIMMY**
WITH
★ **MUNCH**
FRIDAY, August 27
★ **K.C. AND THE SUNSHINE BAND**
★ **DAN FLEENOR'S AUTO THRILL SHOW**
SATURDAY, August 28
★ **TELLY SAVALAS**
★ **DAN FLEENOR'S AUTO THRILL SHOW**
SUNDAY, August 29
★ **PAT BOONE AND FAMILY**
★ **TANYA TUCKER**
MONDAY, August 30
★ **THE 5TH DIMENSION**
VIC VANACORE, Musical Director
TUESDAY, August 31
★ **JOHNNY CASH**
WEDNESDAY, September 1
★ **MAC DAVIS**
★ **LYNN ANDERSON**
THURSDAY, September 2
★ **RED SKELTON**
★ **RENE SIMARD**
FRIDAY, September 3
★ **OHIO PLAYERS**
★ **OHIO STATE FAIR TRACTOR PULL**
SATURDAY, September 4
★ **THE BOB HOPE SHOW**
★ **JOHN DAVIDSON**
★ **OHIO STATE FAIR TRACTOR PULL**
SUNDAY, September 5
★ **THE BOB HOPE SHOW**
★ **JOHN DAVIDSON**
MONDAY (LABOR DAY), September 6
★ **NEIL SEDAKA**
★ **DEMOLITION DERBY**

• Sale of Champions Livestock Auction
• Commercial Livestock Sale
• Circus
• Harness Racing
• Shivo The Clown
• Ohio Village
• High School Jazz Festival
• High School Marching Band Festival
• All-Ohio State Fair Band
• All-Ohio State Fair Youth Choir
• All-Ohio State Fair Youth Symphony
• National Amateur Boxing Tournament
• World's Largest State Fair Fine Arts Exhibit
• World's Largest State Fair Horse Show
• World's Largest Livestock Exhibition
• World's Largest Junior Fair

Admission \$2.00 for Adults; 50¢ for Children 12 and under. Children 12 and under FREE weekdays until Noon.

tuva, velionies motina ir brolis buvo išvežti į Sibirą.

Vincas su savo žmona pasirinko pabėgėlio kelią. Po daugelio vargų Vokietijoje, 1950 m. pasiekė Ameriką ir pastoviai apsigyveno Clevelande. Čia išmoko mūrininko amato ir dirbo prie mokyklų, ligoninių, bažnyčių statybų. Jam teko mūryti Clevelando Meno Instituto pastatus, kur vėliau mokėsi ir tą Institutą baigė, jo dukrelė Rasa. Jis taip pat mūrino ir John Carroll Universiteto pastatus, kuriuose vėliau studijavo jo būsimas žentas.

Velionis buvo šeimos žmogus. Mokėjo visokius namų įrengimo ir pagerinimo darbus ir savo paslauga ir patarimais dažnai padėdamas ir kaimynams. Labai gražiai ir patogiausiai iširuošė savo šeimos namelį, deja, neilgai jam teko juo naudotis.

Buvo uolus LB narys ir Dirvos skaitytojas.

Pasiliko nuliūdę: žmona Liuda, dukrelė Rasa su savo vyru, brolis Lietuvoje bei kiti giminės čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Liepos 31 d., po gedulingu pamaldų Naujosios Parapijos bažnyčioje, palaidotas Višų Sielų kapuose, dalyvaujant dideliui būriui draugų

ir pažįstamų. Pasibaigus apeigoms, laidotuvių dalyviai užbėrė ant karsto po žiupsnelį iš Lietuvos atvežtos žemės.

Ilsėkis ramybėje, mielas Vincai!

A. Valaitis

• **Kęstutis Gaidžiūnas**, sėkmingai antrus metus atstovaujantis State Farm Insurance, pasaulio didžiausią namų ir automobilių draudimo bendrovę, perkėlė įstaigą į erdvas nuosavas patalpas.

Įstaiga yra 28801 Lake Shore Boulevard, Willowick, Ohio 44094. (Kampas E. 288 gatvės ir Lake Shore Boulevard — skersai Log Cabin restoraną). Naujas įstaigos telef. 943-1202. Namų telefonas, kaip ir anksčiau, 731-1078.

Esami ir būsiami klientai, ir visi Clevelando lietuviai kviečiami įstaigą aplankyti.

• **Draudimas jums ir jūsų šeimai** — namų, automobilių, apartamentų, įstaigų, prekybos, gyvybės ir sveikatos. Pilnam draudimo patarnavimui kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną, telef. 943-1202.

HOUSE FOR SALE. 3 bedroom colonial, attached garage, large fenced yard. East 185 - Lake Shore area. Tel. 481-2518. (31-33)

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

LIETUVIŲ NAMUOSE

**877 EAST 185 STREET IŠNUOMOJAMAMA
PATALPA 850 KV. PĖDŲ PLOTO.**

Nauja, moderniškai įrengta, centrinis šildymas ir vėsinimas. Atskiras įėjimas. Sava aikštė automobiliams pastatyti. Nuoma už kvadratinę pėdą — \$5.50. Prašau teirautis smulkesnių informacijų pas LI-THUANIAN VILLAGE, INC. pirmininką adv. Algį Širvaitį telef. 692-1222.

DIRVA

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

DAILININKO LIUDO VILIMO

Jau praėjo 10 metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mūsų mylimą vyrą ir tėvą. Mirė Clevelande 1966 m. rugpiūčio 22 d.

Liūdnam mirties dešimtmečio prisiminimui bus atnašaujamos šv. Mišios Nauj. parapijos bažnyčioje š. m. rugpiūčio 22 d. 10 val. ryto.

Prašom gimines ir pažįstamus pasimelsti už a. a. Liudo sielą.

Giliame nuliūdime likę

žmona Kotryna ir sūnus Viktoras

P A D Ė K A

Esu giliai sujaudintas Jūsų pareikšta jautria užuojauta mano brangiam giminaičiui

POVILUI TAMOŠIŪNUI

taip netikėtai amžinai atsiskirus iš mūsų tarpo.

Dėkoju:

Stefai ir Ignui Kauneliams
Detroito Lietuvių Kultūros Klubui
Julei Paškevičienei
Pranui Eigeliui,
Pranui Beinoriui
Kazimierui Bačauskui
Sofijai ir Juozui Stašaičiui

Vincas Tamošiūnas

• Dr. Petras Karvelis, 79 m. amž., buvęs Lietuvos finansų ministeris ir krikščionių demokratų pirmininkas, Vliko narys ir ėjęs kitokias visuomenines pareigas, mirė rugpiūčio 10 d. Baden Badene, Vokietijoje.

• Balfo didysis piknikas Chicagoje įvyks rugpiūčio 22 d. Polen Groo sode (Archer ir 47 gatvė). Gros Ramonio orkestras ir bus įvairių pramogų.

• Simo ir Genės Kudirkų duktė Lolita įstojo į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje.

• Sofija Jasaitienė iš New Yorko lankėsi Chicagoje ir viešėjo pas savo pažįstamus.

• Meilutė Eitmanaitė-Žiaugrienė, muzikė gyv. Bostone, po sunkios ligos rugpiūčio 12 d. mirė, palikdama nuliūdime vyrą Vytautą ir sūnus Marių ir Gydį, tėvelius ir kitus artimuosius.

• INŽ. JUOZAS V. RUOKIS prieš 20 metų Chicagoje įsteigė Rokal Chemical Co., kuri gamina chemikalus automobiliams, kaip dažus, plastiką, etc. Vėliau, 1967 m. įmonę perkėlė į Los Angeles, kur ir dabar sėkmingai verčiasi.

J.V. Ruokis yra baigęs VD Universitetą Kaune ir sukūręs šeimą su Aldona Bliudžiūte. Augina dvi dukras ir sūnų. Dukra Danutė, baigusi Speech Pathology, šiuo metu atlieka praktiką veteranų ligoninėje Los Angeles. Vida studijuoja biznio administraciją, priklauso Korp! Neo-Lithuania, o sūnus Viktoras UCLA universitete pradėjo studijuoti chemijos inžineriją ir bus ketvirtos generacijos chemikas Ruokių šeimoje.

SIMPOZIUMAS DETANTĖS KLAUSIMU

Korp! Neo-Lithuania New Yorke rugsėjo 11 d. 7 v. v. Kultūros židinyje rengia simpoziumą detantės klausimu.

Dalyvauja Algimantas Gureckas, Vytautas Meškauskas ir Vytautas Vaitiekūnas. Moderatorius dr. Bronius Nemickas.

Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

DRAMOS FESTIVALIS

Kanados LB Krašto Tarybos kultūros skyrius ruošia ketvirtąjį lietuvių dramos festivalį Toronte, Kanadoje, 1977 m. gegužės 20, 21, 22 d.d. ir gegužės 27, 28, 29 d.d.

Maloniai kviečiami visi dramos teatro mylėtojai įsijungti su lietuviškais veikalais į šią šventę. Įsiregistravimo data iki 1976.9.1.

Laiškus siųsti: Mrs. E. Kudaba, 1011 College St., Toronto, Ont. M6X 1A8.

BALIUI MULIOLIUI

mirus, reiškia užuojautą jo žmonai, sūnui ir

IGNUI MULIOLIUI

Civinskai

A. A.

SOFIJAI DUNDURIENEI

mirus, sūnui JONUI DUNDURUI ir dukrai

LINAI SLABOKIENEI su šeimomis bei jų

artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia.

Jolanta, šarūnas

P e c k a i

Marija, Zigmas

P e c k a i

Mielam Bičiuliui FELIKSUI MOTUZUI,

jo dukrai MIRGAI ir žentui LEONARDUI,

dukraitei LEONORAI ir jos vyrui ALAN,

žmonai, motinai ir senelei

VERONIKAI GABYTEI-MOTUZIENEI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą

Juozas Tamošiūnas

Vincas Tamošiūnas

A. † A.

VERAI MOTUZIENEI

mirus, jos vyrui FELIKSUI MOTUZAI, Kū-

rėjų-Savanorių Sąjungos Detroito skyriaus

garbės nariui, gilią užuojautą reiškia šio sky-

riaus nariai.